

2003. évi XLII. törvény

a földgázellátásról

Az Országgyűlés a fogyasztók biztonságos, megfelelő minőségű földgázellátása, az átlátható megkülönböztetésmentes szabályozás kialakítása, a földgáz versenypiaca létrehozásának elősegítése céljából az Európai Unió jogszabályaihoz való közelítés, a földgázigények és a számításba vehető földgázforrások összhangjának biztosítása és a legkisebb költség elvének alkalmazása érdekében az energiahatékonyság, az energiatakarékosság, a fogyasztóvédelem és a környezetvédelem követelményeire figyelemmel a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § E törvény hatálya kiterjed:

a) az e törvény 9. §-ának (1) bekezdésében meghatározott működési engedéllyel rendelkezőre (a továbbiakban: engedélyes), illetőleg az e törvény 7. §-ában meghatározott tevékenységek végzőjére, a földgázfogyasztóra, valamint az engedélyesek egymás közötti és a fogyasztókkal fennálló jogviszonyára,

b) a földgáz, a biogáz és a biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták vezetéken történő szállítására, elosztására, tárolására, kereskedelmére, közüzemi nagykereskedelmére, közüzemi szolgáltatására, a rendszerirányításra és ezen gázok felhasználására,

c) a szállítóvezetékhez, az elosztóvezetékhez, a földgáztárolókhoz való hozzáférésre,

d) a csatlakozóvezeték, fogyasztói berendezés tervezésére, létesítésére, üzemeltetésére, megszüntetésére,

e) a szállító-, az elosztóvezeték és a tároló tulajdonosaira,

f) a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyeinek vezetéken történő szolgáltatására, tartályban vagy palackban történő forgalmazására és hatósági felügyeletére,

g) a földgáztermelőre e törvény 3. § 25. pontja, 30. §, 32-33. §, 36-38. § és 50. §-ai vonatkozásában,

h) a földgázszállítás - a tranzit kivételével -, -elosztás, a közüzemi célú tárolás díjának, továbbá a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató közötti kereskedelem, valamint a közüzemi fogyasztó részére értékesített földgáz hatósági árának az árszabályozási és az áralkalmazási feltételek megállapítására.

Általános követelmények

2. § Az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységeket, a gázfogyasztók ellátását megfelelő színvonalon, az élet, az egészség, a környezet és a természet védelmének, a fogyasztóvédelemnek, valamint a vagyon- és üzembiztonság érvényesítésével az energiatakarékossági érdekeknek, továbbá a műszaki-biztonsági, valamint a minőségbiztosítási előírásokban meghatározott követelményeknek megfelelően kell végezni.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *Célvezeték:* a földgáztermelőhöz, a föld alatti gáztárolóhoz, vagy a szállító-, illetve elosztóvezetékhez csatlakozó gázvezeték, amely a nem közüzemi szerződés alapján vételező feljogosított fogyasztó egy fogyasztási helyének ellátására szolgál.

2. *Csatlakozóvezeték:* a fogyasztási hely telekhatárától a gázmérő főcsapjáig vagy - gázmérő hiányában - a

fogyasztói főcsapig terjedő vezeték.

3. *Együttműködő földgázrendszer*: az összekapcsolt szállító- és elosztóvezeték, valamint a földgáztároló.

4. *Elosztás*: földgáznak elosztóvezetéken történő továbbítása a fogyasztóhoz.

5. *Elosztóvezeték*: az a csővezeték a hozzá tartozó nyomásszabályozó berendezésekkel, amelyen keresztül a földgázt a propán- és butángázt, valamint ezek elegyét a fogyasztókhoz továbbítják, amelynek kezdőpontja a gázátadó állomások vagy a propán-butángáz tárolótelep kilépő pontja, végpontja a fogyasztási hely telekhatára, ideértve az ország határán kívül eső fogyasztási hely esetén a csővezeték Magyar Köztársaság területén lévő szakaszát is. Az elosztó vezeték alkotórészének minősülnek az elosztóvezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem), a távadat-átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjáig. Az engedélyes tulajdonában lévő távadat-átviteli eszközök az elosztó vezeték tartozékai.

6. *Elszámolási mérés*: az üzemi és kereskedelmi szabályzat szerint kialakított, a földgázforgalom hiteles mérésére szolgáló, a szállítói, tárolói, illetve az elosztói engedélyes felügyelete alatt működő rendszer.

7. *Feljogosított fogyasztó*: az a fogyasztó, aki földgázigényét a saját választása szerint a közüzemi szolgáltatás keretei között, vagy a közüzemi szerződés felmondásával szabadon, kereskedelmi szerződés keretében elégíti ki.

8. *Fogyasztási hely*: a gázfogyasztó tulajdonában vagy használatában lévő ingatlan, ahol a fogyasztói berendezés, továbbá a gázfogyasztást szolgáló nyomásszabályozó, gázmérőhely vagy fogyasztói főcsap van.

9. *Fogyasztó*: aki földgázt vagy propán- és butángázt, valamint ezek elegyét vezetéken keresztül saját felhasználás céljára vásárol.

10. *Fogyasztói berendezés*: a fogyasztói vezeték és a gázfogyasztó készülék, illetve gázfelhasználó technológiák, valamint azok rendeltetésszerű és biztonságos használatához szükséges tartozékok összessége.

11. *Fogyasztói főcsap*: a gázmérőnél lévő, ennek hiányában a csatlakozóvezeték és a fogyasztói vezeték közé beépített elzáró szerelvény.

12. *Fogyasztói főelzáró*: a telekhatáron vagy annak közelében létesített elzáró szerelvény, amely az elosztóvezeték tartozéka.

13. *Fogyasztói nyomásszabályozó*: az a készülék, amely az elosztóvezetéken érkező gáz nyomását a fogyasztóval kötött szerződésben vagy szabványban meghatározott mértékre csökkenti és közel állandó értéken tartja.

14. *Fogyasztói vezeték*: a fogyasztó tulajdonában lévő vezeték szakasz tartozékaival együtt, amely a gázmérőtől - ennek hiányában a fogyasztói főcsaptól - a gázfogyasztó készülékig terjed.

15. *Föld alatti gáztároló*: az a besajtoló és kitermelő technológiai létesítménnyel ellátott természetes földtani szerkezet, amely földgáz tárolására alkalmas (a továbbiakban: gáztároló).

16. *Földgáz*: természetes éghető gáz, amely a földkéregben keletkezett, bányászati tevékenység során kerül a felszínre, és bármely, a vonatkozó gázra az e törvény szerint alkalmazott berendezésben környezetvédelmi és műszaki biztonsági szempontból megfelelő módon, biztonságosan felhasználható, ideértve a 44. pont szerinti gázfajtákat is.

17. *Földgáz bértárolása*: nem belföldi fogyasztó ellátása érdekében történő tárolás.

18. *Földgáz határon keresztüli szállítása*: a földgáz behozatala és/vagy kivitele Magyarország határát átlépő szállítóvezetéken keresztül.

19. *Földgáz mennyiségek elszámolása*: a kereskedelmi megállapodások teljesítésének, a földgázellátás tényleges forgalmának, valamint a szállító-, az elosztóvezeték és a föld alatti gáztároló igénybevételének az üzemi és kereskedelmi szabályzatban foglaltak szerinti dokumentálása.

20. *Földgázipari tevékenység*: a földgáz vezetéken történő szállítása, elosztása, tárolása, kereskedelme, közüzemi nagykereskedelme, közüzemi szolgáltatása és a rendszerirányítás.

21. *Földgázipari vállalkozás*: az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet [Polgári Törvénykönyv 685. § c) pont]. A vezetékes propán-, butángáz szolgáltató a tevékenység engedélyezésére és végzésére, a gázelosztó-vezeték és tartozékai létesítésére, az idegen ingatlan használatára és a műszaki-biztonsági felügyeletre vonatkozó rendelkezések tekintetében földgázipari vállalkozásnak minősül. Földgázipari vállalkozásnak minősül továbbá az e törvény 9. §-ának (10) bekezdésében meghatározott esetben az egyablakos kapacitásértékesítési tevékenységet végző külföldi székhelyű vállalkozás.

22. *Földgáz-kereskedelem*: földgáz rendszeres és ellenérték fejében történő, nem saját felhasználási célra történő vásárlása és értékesítése, kivéve a rendszerirányító engedélyes által, a rendszeregyensúly fenntartása érdekében történő földgázvásárlást és beszerzési áron történő értékesítést, továbbá a fogyasztó által vásárolt földgáznak a közüzemi szolgáltató hozzájárulásával a fogyasztási hely határán belülré történő értékesítését.

23. *Földgázszállítás*: földgáznak szállítóvezetéken történő továbbítása.

24. *Földgáztárolás*: földgáz tárolása földgáztárolóban.

25. *Földgáztermelő*: az a gazdálkodó szervezet [Polgári Törvénykönyv 685. § c) pont], aki (amely) a Magyar

Köztársaság területén földgázbányászati tevékenységet végez, vagy biogáz és biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták előállítását üzletszerűen végzi.

26. *Gázátadó állomás:* az a létesítmény, amely a szállítóvezetetről a gázt átadja, méri és az elosztáshoz szükséges nyomáscsökkentést végzi. A gázátadó állomás a szállítóvezeték alkotórésze.

27. *Gázfogyasztó készülék:* földgázzal, valamint propán- vagy butángázzal, illetőleg ezek elegyeivel üzemeltetett készülék.

28. *Háztartási fogyasztó:* egy vagy több fogyasztási helyet képező lakóépület, lakás vagy üdülő használója.

29. *Határon keresztüli földgázz szállító-vezeték:* azon földgázz szállító-vezeték, amelynek kezdőpontja a Magyar Köztársaság határán kívül, végpontja azon belül, vagy kezdőpontja a Magyar Köztársaság határán belül, végpontja azon kívül van.

30. *Integrált földgázipari vállalkozás:* vertikálisan és horizontálisan integrált vállalkozás.

a) *Vertikálisan integrált vállalkozás:* a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott olyan földgázipari vállalkozás vagy vállalkozások csoportja, ahol az érintett vállalkozás (vállalkozáscsoport) a szállítás, rendszerirányítás, elosztás, tárolás közül legalább az egyik tevékenységre, és a földgáztermelés, földgáz közüzemi nagykereskedelem, földgáz közüzemi szolgáltatás és földgáz-kereskedelem közül is legalább egy tevékenységre rendelkezik engedéllyel.

b) *Horizontálisan integrált vállalkozás:* olyan vállalkozás, amely a földgáztermelési, illetve e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységek közül legalább egy tevékenységre rendelkezik engedéllyel, illetve más, nem földgázipari tevékenységet is folytat.

31. *Kommunális fogyasztás:* közcélokat szolgáló (oktatási, egészségügyi, közszolgáltatási, államigazgatási, önkormányzati stb.) intézmények földgázfelhasználása.

32. *Közüzemi fogyasztó:* az a fogyasztó, aki közüzemi szolgáltatótól, közüzemi szerződés alapján vételez földgázt.

33. *Közüzemi nagykereskedelem:* olyan kereskedelem, amelyben a közüzemi nagykereskedő köteles a közüzemi szolgáltatói szerződés szerinti földgázellátásra.

34. *Közüzemi szolgáltatás:* közüzemi szerződés alapján a fogyasztó szerződésben rögzített igénye szerint nyújtott gázszolgáltatás.

35. *Legkisebb költség:* az engedélyezett tevékenység gyakorlásához szükséges és indokoltan felmerült ráfordítás.

36. *Rendszerfelügyelet:* az együttműködő földgázrendszer hosszú távú kapacitás- és fejlesztéstervezésének, valamint az ellátásbiztonsági tevékenységnek versenysemleges, folyamatos és átlátható összehangolása.

37. *Rendszerhasználó:* aki a szállító- vagy elosztóhálózatba, illetve tárolóba földgázt betáplál, valamint abból földgázt vételez.

38. *Rendszerirányítás:* az együttműködő földgázrendszer üzemvitelének, egyensúlyának versenysemleges, folyamatos és átlátható biztosítása és a karbantartás koordinálása.

39. *Szállítóvezeték:* az a csővezeték tartozékaival és szerelvényeivel együtt, amelyen keresztül a földgázt továbbítják, amelynek kezdőpontja az országhatár, a termelés betáplálási pontjai, a gáztároló be- és kitáplálási pontja, végpontja az országhatár, a gázátadó állomások kilépő pontjai, a gáztároló be- és kitáplálási pontja.

40. *Szervezett földgázpiac:* a földgázkeresletet és -kínálatot nyilvánosan meghirdetett, előre meghatározott módon, helyen és időben koncentráló kereskedelmi forma.

41. *Tranzit:* a szállítóvezeték-hálózaton végzett földgázz szállítás, amely az Európai Gazdasági Térség legalább egy tagállamának határát átlépi, és kezdő- vagy végpontja az Európai Gazdasági Térség határain kívül van.

42. *Üzemi és kereskedelmi szabályzat:* az együttműködő földgázrendszert működtető engedélyesek és rendszerhasználók viszonyát szabályozó, az engedélyesek által kötelezően elkészítendő szabályzat.

43. *Üzletszabályzat:* az engedélyesek által elkészítendő, az engedélyesek és fogyasztók közötti jogviszonyt rendező szabályzat.

44. *Biogáz és biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták:* olyan mesterségesen előállított gázok, amelyek külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett, környezetvédelmi és műszaki-biztonsági szempontból megfelelő módon az együttműködő földgázrendszerbe juttathatók (szállíthatók és eloszthatók), a földgázzal keverhetők, és ez a keverék megfelel a földgáz szabványban meghatározott minőségi követelményeknek.

45. *Egybefüggő telephely:* a gázfogyasztó(k) tulajdonában, kezelésében vagy használatában lévő egybefüggő ingatlan, illetve bérlemény, ahol a gázfogyasztó fogyasztói berendezése(i), továbbá a gázfogyasztást szolgáló nyomáscsökkentő(k), gázmérőhely(ek) vagy fogyasztói főcsap van. Egy telephely több fogyasztási helyet is tartalmazhat.

46. *Telephelyi vezeték:* az egybefüggő telephelyen belül lévő fogyasztók földgázellátását szolgáló telephelyen belüli vezeték.

47. *Település:* az a belterületi egység, amelynek területén található a helység igazgatási szervei és általában az ellátó intézmények többsége. A településhez tartozik mindaz a belterületi rész, amely nem tartozik a Központi

Statisztikai Hivatal által évente kiadott, „A Magyar Köztársaság Helységnévtára” (a továbbiakban: helységnévtár) kiadványban, sem az adott településnél nevesített egyéb belterülethez, sem a nevesített külterülethez.

48. *Településrész*: a helységnévtárban nevesített egyéb belterület és külterület.

49. *Terület*: a helységnévtárban külön nem nevesített, önálló helyrajzi számmal, számokkal azonosított földrészlet.

50. *Szerződés nélküli vételezés*: földgáz igénybevétele a vételezésre jogosító szerződés hiányában, nem értve ide azt az esetet, amikor a szerződés - külön jogszabály rendelkezésének értelmében - a szolgáltatás igénybevételével jött létre, és annak írásba foglalása a fogyasztónak nem felróható okból maradt el.

51. *Előre fizető mérő*: olyan fogyasztást mérő berendezés, amely a fogyasztás ellenértékének előzetes megfizetéséhez köti a földgázellátást.

52. *Egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték*: Magyarország és egy vagy több más ország területét érintő olyan szállítóvezeték, amelynek egy vagy több országot érintő szakaszára vonatkozóan egyetlen üggyellett lehet kapacitást lekötni. Ezen vezeték nem minősül célvezetéknek, illetve elosztóvezetéknek, és magyarországi szakasza nem része a hazai együttműködő földgázrendszernek, de az ahhoz való kapcsolódása biztosított.

53. *Egyablakos kapacitásértékesítő*: az a földgázipari vállalkozás, amely az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték kapacitásait értékesíti.

II. Fejezet

A MAGYAR ENERGIA HIVATAL

4. § (1) A Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) földgázellátással, a földgázellátás biztonságának és a földgázpiac hatékony működésének felügyeletével, továbbá az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével és a hatásos verseny elősegítésével kapcsolatos feladatai a következők:

a) kiadja, jogszabályban meghatározott esetekben módosítja, illetve visszavonja az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységek gyakorlásához szükséges engedélyeket,

b) jóváhagyja az engedélyköteles tevékenységek jogosultja (a továbbiakban: engedélyes) által kidolgozott üzemi és kereskedelmi szabályzatot, az üzletszabályzatokat és mindezek módosításait, továbbá ellenőrzi a szabályzatokban foglaltak betartását, illetve a külön jogszabályban meghatározott mértékű bírságot szabhat ki,

c) eleget tesz a személyes adatok gyűjtésére vonatkozó, törvényben előírt, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb adatgyűjtési, adatszolgáltatási és jelentéstételi kötelezettségének,

d) az érintett engedélyesek javaslatának figyelembevételével megállapítja az egyes fogyasztók gázfelhasználásának korlátozási sorrendjét és mértékét,

e) jóváhagyja a rendszerirányító engedélyes javaslata alapján az operatív jellegű adatok szolgáltatására kötelezett, a rendszer működése szempontjából meghatározó jelentőségű rendszerhasználók jegyzékét és annak módosításait,

f) vizsgálja és ellenőrzi az engedély kiadásával és az engedély módosításával járó földgázrendszer-létesítés pénzügyi és gazdasági feltételeit,

g) jóváhagyja az engedélyes átalakulását, jogutód nélküli megszűnését, a jegyzett tőke értékének megváltoztatását, az engedélyesekben történő befolyásszerzést, az engedélyes működési engedélyében felsorolt engedélyhez kötött tevékenységeinek harmadik személy általi végzését, valamint a működési engedélyében meghatározott alapvető eszközeinek és vagyoni értékű jogainak harmadik személy részére történő átruházását, átengedését, lízingbe adását, illetve egyéb módon tartós használatba adását, megterhelését vagy biztosítékul való lekötését,

h) törvény eltérő rendelkezése hiányában, illetve ha az államnak az érintett gazdasági társaságban nincs szavazatszöbbségi részvénye, jóváhagyja az engedélyes gazdasági társaság pénzeszközei jelentős részének más gazdasági társasághoz történő átcsoportosítását,

i) ellenőrzi az engedélyesek e törvényben, a végrehajtására kiadott külön jogszabályokban, a Hivatal által kiadott határozatokban, valamint az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott kötelezettségeinek betartását, és azok megszegése esetén bírságot szabhat ki,

j) jogosult feladatának ellátása érdekében, külön jogszabályban meghatározott módon az engedélyes társaság irataiba betekinteni, ideértve a Polgári Törvénykönyv 81. §-ának (2) bekezdésében meghatározott üzleti titkot tartalmazó iratokat is, valamint jogosult az engedélyben meghatározott tevékenységekre vonatkozó iratokról másolatot, kivonatot készíteni, feladatai ellátásához az engedélyestől eseti és rendszeres információkat kérni, amelyeket köteles a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 17. §-ában meghatározott szabályok szerint kezelni,

k) meghatározza azon gazdálkodási adatok körét, amelyet az engedélyes köteles nyilvánosságra hozni,

l) három napra felfüggesztheti a földgáz szervezett piacán a szerződéskötést abban az esetben, ha a biztonságos és átlátható kereskedés a piaci folyamatok kedvezőtlen alakulása miatt nem biztosítható,

m) érvényesíti a legkisebb költség elvét az e törvény hatálya alá tartozó hatósági áras, illetve díjas termék és szolgáltatás, valamint a célvezeték-létesítés elbírálása vonatkozásában,

n) intézkedik az engedélyek és a közérdekű határozatok közzététele érdekében,

o) törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel határozata azonnali végrehajtását rendelheti el,

p) ellenőrzi a fogyasztó által a szállító-, elosztórendszerhez való csatlakozás érdekében befizetett csatlakozási díj és hálózatfejlesztési hozzájárulás felhasználását,

q) végrehajtja a rendszerfelügyelettel összefüggő, a 17. § (1) bekezdésében leírt feladatokat,

r) felügyeli a szállító-, elosztóvezetékekhez és a földgáztárolókhoz a külön jogszabályban előírt hozzáférést, a rendszerirányító tevékenységét, valamint elbírálja a rendszerhasználók által a rendszerirányító, illetőleg a szállítói, elosztói és tárolói engedélyesek működésével kapcsolatban a IV. és a VII. fejezetben meghatározott kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban benyújtott kérelmeit,

s) határozatban állapítja meg az egyes engedélyesre vonatkozóan az engedélyes tevékenységek folytatásának minimális minőségi követelményeit, valamint elvárt színvonalát,

t) ellenőrzi a tevékenységek 51. §-ban előírt szétválasztásának megvalósítását, különös tekintettel a keresztfinanszírozás-mentes működés teljesítésére,

u) vizsgálja az 1998. január 1. előtt termelésbe állított földgázmezők termelésének indokolt költségét,

v) ellenőrzi a földgáz határon keresztül történő szállításának végrehajtását,

w) figyelemmel kíséri a földgázpiaci verseny jellemzőit,

y) kezdeményezi az energiapolitikáért felelős miniszternél (a továbbiakban: miniszter) a földgáz biztonsági készletezésről szóló törvényben (a továbbiakban: Fbkt.) meghatározott földgáz biztonsági készlet felhasználását,

z) engedélyezi a kereskedelmi földgáztárolók szabad kapacitásának az Fbkt.-ben meghatározott földgáz biztonsági készletezésre történő igénybe vételét,

zs) jelöli az ország földgázellátásának biztonsága szempontjából stratégiai jelentőségű gazdasági társaság igazgatóságának és felügyelőbizottságának egy-egy tagját vagy igazgatótanácsának egy tagját.

(2) A Hivatal jogállására az e törvényben meghatározottakon kívül a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény 6-8. §-ának, valamint 9. §-a (1)-(3) bekezdéseinek rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A Hivatal működését saját bevételeiből fedezi. A Hivatal részére felügyeleti tevékenységéért az engedélyesek felügyeleti díjat kötelesek fizetni, amelynek mértéke az engedélyes tevékenysége előző évi nettó árbevételének 0,05%-a. Ha a tárgyév megelőző évben az engedélyesnek nem volt nettó árbevétele, vagy nem volt teljes évre vonatkozó nettó árbevétele, akkor éves felügyeleti díj előleget kell fizetni, amelynek mértéke a tárgyévre vonatkozó üzleti tervben az engedélyköteles tevékenységből elérni tervezett nettó árbevétel 0,05%-a. Amennyiben a tárgyév tényleges nettó árbevétele nem azonos az üzleti tervben tervezetttel, a különbözet 0,05%-ával a tárgyév követő évben a fizetendő felügyeleti díj mértékét megfelelően módosítani kell. A Hivatal eljárásáért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. A díjak körét, az igazgatási-szolgáltatási díj mértékét és az e bekezdésben említett díjak fizetésére vonatkozó egyéb rendelkezéseket a miniszter az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítja meg.

(4) A Hivatal eljárására a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni az e §-ban foglalt eltérésekkel.

(5) A Hivatal eljárása során az ügyintézés határideje 90 nap, fogyasztói panasz elbírálása esetén 60 nap.

(6) Amennyiben a Hivatal az (1) bekezdés *r)* pontjában meghatározott kérelem ügyében jár el, az ügyintézés határideje 60 nap, határon keresztül történő szállítás esetén tíz nap. Eljárása során a Hivatal köteles a feleket meghallgatni és közöttük egyezség létrehozására törekedni.

(7) A Hivatal a hivatalból indult eljárás megindításáról az ismert ügyfelet, a kérelemre indult eljárásról az ismert ellenérdekű, illetve az érintett ügyfelet 15 napon belül értesíti.

(8) Ha az ügyfél a kérelmet hiányosan nyújtotta be, a Hivatal a kérelem beérkezésétől számított 20 napon belül - megfelelő határidő megjelölése és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett - hiánypótlásra hívja fel.

(9) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti, a létesítménnyel kapcsolatos, illetve a tevékenység engedélyezésére irányuló eljárásban a hatásterületen levő ingatlanok tulajdonosai, továbbá használói nem minősülnek ügyfélnek.

(10) Amennyiben a Hivatal szakértőt rendel ki, indokolt esetben a szakvélemény megérkezéskéig az eljárást felfüggesztheti.

(11)

(12) A Hivatal az (1) bekezdés *b)*, *d)* és *g)* pontjaiban meghatározott esetekben - amennyiben a kérelemnek helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű fél - egyszerűsített határozatot is hozhat.

(13) A Hivatal köteles a külön jogszabályban meghatározott közérdekű határozatainak rendelkező részét a Ket. 81.

§-ának (8) bekezdése alapján nyilvánosan közzétenni.

(14) A Hivatal határozata ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálatát a bíróságtól lehet kérni. A bíróság a Hivatal határozatát jogosult megváltoztatni.

(15) A Hivatal jogerős határozatával lezárt ügyben nem nyújtható be a Ket. 112. §-a szerinti újrafelvételi kérelem.

(16) A Hivatal felügyeleti szerve nem gyakorolhatja a Ket. 115. §-ának (2) bekezdésében meghatározott felügyeleti jogkörét.

(17) A Hivatal a végrehajtást a Ket. 127. §-a szerinti feltétel teljesülésétől, illetve a végrehajtás megindítására irányuló kérelem beérkezésétől számított 20 napon belül rendeli el.

(18) A Hivatal felügyeleti szerve nem rendelheti el a Hivatal jogerős határozata végrehajtásának felfüggesztését.

4/A. § (1) A Magyar Energia Hivatal által jelölt személy jogosult részt venni az ország földgáz-ellátásának biztonsága szempontjából stratégiai jelentőségű, külön törvényben meghatározott gazdasági társaság ügyvezetésében, illetve a gazdasági társaság működésének ellenőrzésében.

(2) A Magyar Energia Hivatal által jelölt személyt a gazdasági társaság legfőbb szerve köteles a jelölést követő első ülésén az igazgatóság vagy az igazgatótanács, illetve a felügyelőbizottság tagjává választani, kivéve, ha a jelölttel szemben törvényben foglalt kizáró ok áll fenn. Ebben az esetben újabb jelölést kell kérni.

(3) A (2) bekezdés alapján megválasztott személy szavazati joggal nem rendelkezik, az igazgatóság vagy az igazgatótanács, illetve a felügyelőbizottság ülésén kizárólag tanácskozási joggal vesz részt. A határozatképesség számításánál e személyt figyelmen kívül kell hagyni.

(4) A (2) bekezdés alapján megválasztott személyt a gazdasági társaság legfőbb szerve csak a Magyar Energia Hivatal javaslatára hívhatja vissza, kivéve, ha a Magyar Energia Hivatal törvényben meghatározott kizáró ok ellenére a társasági szerződésben meghatározott határidőn belül nem tesz eleget visszahívási, illetve az új tagra vonatkozó jelölési kötelezettségének.

Fogyasztóvédelem

5. § A Hivatal a fogyasztók érdekeinek érvényesítése érdekében - a fogyasztóvédelemről szóló törvényben foglaltak figyelembevételével - a fogyasztóvédelmi hatóságokkal együttműködve a földgázellátás területén a következő fogyasztóvédelmi feladatokat látja el:

a) kivizsgálja a mennyiségi elszámolással, számlázással, díjfizetéssel, méréssel, minőséggel kapcsolatos fogyasztói panaszokat,

b) együttműködik a fogyasztók társadalmi érdek-képviselői szervezeteivel,

c) szervezi és működteti a fogyasztók társadalmi érdek-képviselői szervezetei és az engedélyesek közötti érdekegyeztetést, dönt az érdekegyeztetés után fennmaradt vitás ügyekben,

d) biztosítja a fogyasztók társadalmi érdek-képviselői szervezetei és a fogyasztóvédelmi hatóság részére azokat a nyilvános adatokat és információkat, amelyek az engedélyes engedélyhez kötött tevékenységével és a fogyasztói érdek érvényesítésével egyaránt kapcsolatosak,

e) a fogyasztók biztonságos ellátása érdekében ellenőrzi a szolgáltatás színvonalát és a közüzemi szolgáltatás keretében felmerülő fogyasztói igény kielégítését,

f) a fogyasztóvédelem területén a fogyasztói panaszokkal kapcsolatos vitás ügyekben dönt,

g) biztosítja a fogyasztók érdekében és tájékoztatásukra a gázminőség ellenőrzését, amihez a vonatkozó eljárásrendet az engedélyesek üzletszabályzatában rögzíteni kell.

III. Fejezet

ENGEDÉLYEZÉS AZ ENGEDÉLYEZÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

6. § (1) Az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységet csak a Hivatal által kiadott működési engedély alapján lehet gyakorolni. A működési engedély - a 9. § (3) bekezdésében meghatározott kivétellel - határozatlan időre szól.

(2) A Hivatal a működési engedélyt köteles kiadni, ha a kérelmező a jogszabályokban meghatározott követelményeknek eleget tesz. Nem utasítható el az elosztóvezeték létesítése és üzemeltetése iránti - a jogszabályi követelményeknek eleget tevő - kérelem kizárólag arra hivatkozva, hogy a kérelemben szereplő település, településrész, terület már szerepel más elosztói engedélyes engedélyében, amennyiben a kérelmező

a) az adott településen, településrészen, területen a földgázellátásba be nem kapcsolt terület ellátására, vagy a megnövekedett földgázigényt kielégítő kapacitás biztosítására kér elosztási engedélyt, és

b) közvetlenül a szállítóvezetékhez kíván csatlakozni.

(3) A Hivatal a működési engedély kiadását megtagadja abban az esetben, ha

a) bármely jogszabályi feltétel hiányzik,

b) a kérelemben szereplő tevékenység folyamatos, hosszú távú ellátásához a kérelmező nem rendelkezik a jogszabályban meghatározott pénzügyi, gazdasági, műszaki, környezetvédelmi, informatikai, valamint távközlési feltételekkel és eszközökkel, szakszemélyzettel, a földgázipari tevékenység megfelelő végzéséhez szükséges feltételekkel vagy nem felel meg az energiahatékonysági követelményeknek,

c) a kérelmező csőd- vagy felszámolási eljárás alatt áll,

d) a kérelmező működési engedélyét a Hivatal tíz éven belül a kérelmezőnek felróható okból visszavonta.

(4) Az engedély módosítása és visszavonása során az engedélyezés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(5) Az e törvény által szabályozott engedély nem pótolja a más jogszabályokban előírt engedélyt és engedélyezési eljárást.

(6) A Hivatal az engedély iránti kérelem elutasításának okait tájékoztatásul megküldi az Európai Bizottságnak.

(7) Amennyiben az engedélykérelem olyan településre, településrésze, illetve területre vonatkozik, ahol még nem létesült elosztóvezeték, de a település, településrész, illetve terület más részein a kérelmezőtől különböző engedélyes végez elosztási tevékenységet, a Hivatalnak a kérelem elbírálása során figyelembe kell vennie a kérelemben szereplő település, településrész, illetve terület leendő fogyasztóinak érdekeit, valamint a kérelemben nem szereplő település, településrész, illetve terület többi fogyasztójának méltányos érdekeit is.

7. § Engedélyköteles tevékenységek a következők:

a) földgázszállítás,

b) földgáztárolás,

c) földgázelosztás,

d) földgáz-kereskedelem,

e) közüzemi nagykereskedelem,

f) közüzemi szolgáltatás,

g) szervezett földgázpiac létrehozása és működtetése,

h) rendszerirányítás,

i) határon keresztül földgázszállító-vezetékhez való hozzáférés,

j) propán-, butángázok és ezek elegyeinek vezetéken történő elosztása és szolgáltatása,

k) egyablakos kapacitásértékesítés.

8. § (1) A szállítói engedélyes rendszerirányítási engedélyen kívül e törvényben szabályozott más működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(2) A rendszerirányító a rendszeregyensúly biztosításához szükséges földgázmennyiség mértékéig határon keresztül földgázszállító-vezetékhez való hozzáférési engedéllyel rendelkezhet.

(3) Az elosztói engedélyes 2007. július 1-jét követően más e törvényben szabályozott működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(4) A szervezett földgázpiac létrehozását és működtetését végző engedélyes más működési engedéllyel nem rendelkezhet.

Egyes működési engedélyek

9. § (1) A működési engedély fajtái:

a) földgázszállítási,

b) földgáztárolási,

c) földgázelosztási,

d) rendszerirányítási,

e) földgáz-kereskedelmi,

f) földgáz közüzemi nagykereskedelmi,

g) földgáz közüzemi szolgáltatási,

h) szervezett földgázpiac működtetési,

i) határon keresztül földgázszállító-vezetékhez való hozzáférési,

j) propán-, butángázok és ezek elegyeinek vezetéken történő elosztására és szolgáltatására irányuló, valamint

k) telephelyi vezeték működtetésére vonatkozó,

l) egyablakos kapacitásértékesítési

működési engedély.

(2) A földgázszállítási, -tárolási, -elosztási és rendszerirányítási működési engedély tartalmazza az engedély alapján üzemeltetendő rendszer alapvető eszközeinek - a szállító-, illetve elosztóvezetékek, gáztárolók, valamint a hozzájuk tartozó berendezések, illetve a rendszerirányításhoz szükséges eszközök - ismertetését.

(3) A határozatlan időre szóló engedély megadásának feltétele - a (10) bekezdésben meghatározott eltéréssel - az is, hogy a földgázipari vállalkozás rendelkezzen a tevékenység végzéséhez szükséges eszközök (szállító-, elosztóvezetékek, illetve tárolók) és azok berendezéseinek többségi tulajdonával. Ha a földgázipari vállalkozás nem rendelkezik a tevékenység végzéséhez szükséges eszközök és azok berendezéseinek többségi tulajdonával, az engedély csak határozott időre, legfeljebb 2008. december 31-ig adható.

(4) Az engedély kérelmezőjének rendelkeznie kell a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi és gazdasági feltételekkel.

(5) A földgáztárolásra vonatkozó működési engedély alapján az engedélyes a környezetvédelem kellő figyelembevételével köteles és jogosult az engedélyével érintett földgáztárolók és berendezéseik üzemeltetésére, valamint a 17. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti hosszú távú fejlesztési irányelvben meghatározottaknak megfelelő fejlesztésre. A földgáz biztonsági készletezést végző tárolói engedélyes jogosult és köteles a Hivatal által kiadott működési engedélyében - az Fbkt. által - meghatározott eltérő szabályok mellett üzemeltetni az engedélyével érintett tárolót és berendezéseit.

(6) A földgázszállításra vonatkozó működési engedély alapján az engedélyes a környezetvédelem kellő figyelembevételével köteles és jogosult az engedélyével érintett szállítóvezetékek és berendezéseik üzemeltetésére, valamint a 17. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti hosszú távú fejlesztési irányelvben meghatározottaknak megfelelő fejlesztésre.

(7) A földgázelosztásra vonatkozó működési engedély alapján az engedélyes a környezetvédelem kellő figyelembevételével az engedélyével érintett elosztóvezetéseket és berendezéseiket üzemelteti, karbantartja, és a 17. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti hosszú távú fejlesztési irányelvben meghatározottaknak megfelelően fejleszti. Azoknak az elosztóvezetéseknél az esetében, amelyek többségi tulajdonával az elosztói engedélyes nem rendelkezik, a fejlesztést a tulajdonos végzi.

(8) Rendszerirányítási működési engedély kizárólag egy szállítói engedélyesnek adható.

(9) A határon keresztül földgázszállító-vezetékhez való hozzáférési engedély alapján - a Hivatalnak történő előzetes bejelentést követően - az engedélyes jogosult a vezeték szabad kapacitásának igénybevételére.

(10) Egyablakos kapacitásértékesítési tevékenységet az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték magyarországi szakaszán külföldi székhelyű vállalkozás is végezhet, amennyiben a külföldi vállalkozás székhely szerinti állama és a Magyar Köztársaság közötti nemzetközi szerződés ezt biztosítja. Az egyablakos kapacitásértékesítési működési engedély megadásának nem feltétele, hogy az engedélyes az egyablakos nemzetközi szállítóvezeték magyarországi szakaszának tulajdonosa vagy üzemeltetője és karbantartója legyen.

10. § A földgáz-kereskedelmi, közüzemi nagykereskedelmi, valamint közüzemi szolgáltatási működési engedély abban az esetben adható, ha a kérelmező a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi biztosítékkal rendelkezik.

11. § (1)

(2) A szervezett földgázpiac működésére vonatkozó engedély kiadásának feltétele, hogy az engedélyes rendelkezzen a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi biztosítékokkal és a szükséges eszközökkel.

(3) A szervezett földgázpiac keretei között a földgázkereskedő a többségi tulajdonossal megfelelő módon, szabványosított szerződések szerint folytathatja tevékenységét.

Az engedély módosítása

12. § (1) Az engedélyben foglaltakat - indokolt esetben - az engedélyes kérelmére módosítani lehet.

(2) Jogszabályban meghatározott esetekben a Hivatal az engedélyt hivatalból módosítja.

(3) Ha az engedélyes a Hivatal előzetes jóváhagyása után a kizárólagossági jogáról részben vagy egészben lemondott, az érdekeltek közösen kötelesek a meglévő engedély módosítását vagy új engedélyt kérni.

(4) Az engedély módosítása nem befolyásolhatja hátrányosan a fogyasztó számára az ellátás biztonságát, minőségét.

Bírság kiszabása és egyéb intézkedések

13. § (1) Aki a földgázipari tevékenységet a jogszabályban, az engedélyében, a Hivatal határozatában, illetőleg az üzemi és kereskedelmi szabályzatban vagy az üzletszabályzatban előírtaktól eltérő módon gyakorolja, azzal szemben

a Hivatal megteszi a szükséges intézkedéseket, így különösen:

a) az engedélyes figyelmét felhívja az engedélyben, a szabályzatokban, illetőleg a jogszabályokban foglalt kötelezettségei teljesítésére és határidő tűzésével kötelezi a jogsértés abbahagyására,

b) a határidő eredménytelen eltelte után az engedélyes tevékenységét felfüggesztheti,

c) a tevékenység engedély nélküli végzése esetén azonnali hatállyal eltiltja a tevékenység folytatásától,

d) bírságot szabhat ki.

(2) Ha a földgázszállító-, illetve elosztóvezeték vagy a tároló tulajdonosa nem gondoskodik a jogszabályban előírt kötelezettségeinek teljesítéséről, a Hivatal megteszi a szükséges intézkedéseket, így különösen

a) felhívja a tulajdonos figyelmét a jogszabályban foglalt kötelezettségei teljesítésére és határidő tűzésével kötelezi a jogsértés abbahagyására,

b) a határidő eredménytelen eltelte után arra vállalkozó engedélyest kérhet fel a jogszabályban előírt feladatok teljesítésére, illetve a földgázszállítási, -elosztási, -tárolási tevékenység folytatására,

c) bírságot szabhat ki.

(3) A Hivatal az (1)-(2) bekezdésekben felsorolt intézkedéseket egyidejűleg is alkalmazhatja. A bírság ismételtén kiszabható.

(4) A Hivatal az engedélyt módosíthatja vagy visszavonhatja, ha az engedélyes az ellátásbiztonságot, illetve az élet-, az egészség-, az üzem- és a vagyonszabadságot vagy a környezetet veszélyeztető módon üzemelteti a földgázrendszert, továbbá ha a jogszabályban meghatározott kötelezettségeinek, illetve az engedélyben foglaltaknak nem képes eleget tenni.

(5) A folyamatos és biztonságos gázellátás érdekében, az (1)-(2) bekezdés szerinti jogellenes magatartás miatt indult eljárás alatt, továbbá a felszámolás vagy a végelszámolás befejezéséig, illetve a gázrendszer kezelői jogának megszűnése esetén a földgázrendszer működtetését, illetve az engedélyben meghatározott tevékenységek végzését folyamatosan fenn kell tartani.

(6) A Hivatal a földgázipari tevékenység folyamatos végzésére - az (5) bekezdésben foglalt eljárások befejezéséig - más engedélyest is kijelölhet, ha az említett eljárások időtartama alatt az együttműködő földgázrendszer folyamatos és biztonságos működése vagy a fogyasztók ellátása azt megköveteli.

(7) A Hivatal más engedélyes kijelölése esetén az engedélyest - ha a földgázrendszer tulajdonosa más, a földgázrendszer tulajdonosát is - kötelezheti arra, hogy a folyamatos és biztonságos földgázszállításához, -tároláshoz, -elosztáshoz, rendszerirányításhoz, közüzemi szolgáltatáshoz, kereskedelemhez, közüzemi nagykereskedelemhez szükséges eszközeit a kijelölt engedélyesnek üzemeltetésre adja át, továbbá a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásokat, adatokat bocsássa rendelkezésre. A Hivatal határozatában meghatározza az eszközök használatának ellenértékét, továbbá az iratok és az adatok felhasználásának rendjét.

(8) A Hivatal az (1)-(7) bekezdésekben foglalt rendelkezések alapján hozott határozatait azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja a gázellátás folyamatosságának és biztonságának veszélyeztetése, illetve a rendszerhez való hozzáférés alaptalan visszautasítása esetén.

IV. Fejezet

A FÖLDGÁZELLÁTÁS

Általános szabályok

14. § (1) Azokon a településeken, településrészekeken és területeken, ahol a földgázipari vállalkozás elosztási engedéllyel rendelkezik, minden fogyasztó jogosult a jogszabályban meghatározott minőségű földgázellátásra, valamint ennek megvalósítása érdekében átlátható, összehasonlítható, ésszerű, a fogyasztó által igénybe vett vételezési módhoz igazodó pénzügyi és műszaki feltételek szerint az elosztóvezetékhez hozzáférni.

(2) A földgázellátás történhet:

a) a feljogosított fogyasztóval kötött szerződés alapján, továbbá

b) közüzemi szerződés keretében.

(3) A rendszerirányító, valamint a szállítói és elosztói engedélyesek az (1) bekezdésben foglaltakat befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően kötelesek végrehajtani. A Hivatal a rendszerhasználónak a rendszerirányító, illetve a szállítói és elosztói engedélyesek működésével kapcsolatban benyújtott kérelmeit a 4. § (6) bekezdésében meghatározott módon bírálja el.

Szociális földgázellátás

14/B. § (1) Természetes személy fogyasztót rászorultsága esetén, az általa lakott lakáscélú ingatlan fenntartása érdekében és mértékéig, szociális földgázellátásban kell részesíteni.

(2) A szociális földgázellátás formája közvetlen pénzbeli juttatás nem lehet. A szociális földgázellátás formáját, mértékét, forrását, az ellátásra való jogosultság feltételeit, a jogosultak körét, valamint az igénybevételének feltételeit külön jogszabály határozza meg, amelynek keretében a szociális földgázellátásra jogosult fogyasztók közüzemi szolgáltatásának a 46. §-ban meghatározott felfüggesztése, valamint a 47. §-ban meghatározott kikapcsolása további feltételekhez köthető.

(3) A szociális földgázellátás finanszírozására állami költségvetési, és helyi önkormányzati források, valamint egyéb, e célra nyújtott önkéntes hozzájárulások is felhasználhatók.

Rendszerirányítás, rendszerfelügyelet

15. § (1) A szállítóvezetékek üzemvitelének irányítását a szállítói engedélyes, a tárolók üzemvitelének irányítását a tárolói engedélyes, az elosztóvezetékek üzemvitelének irányítását az elosztói engedélyes végzi.

(2) Az együttműködő földgázrendszer egyensúlyának biztosítása érdekében az (1) bekezdés szerinti engedélyesek és a rendszerhasználók kötelesek folyamatosan együttműködni.

16. § (1) Az üzemviteli irányítási feladatokat ellátó engedélyesek közül rendszerirányító feladatkörrel a Hivatal által kijelölt egy szállítói engedélyes rendelkezik, amely rendszerirányítói engedélyt kap. A rendszerirányító engedélyes tevékenységének ellátásához az engedélyesek és a rendszer működése szempontjából meghatározó jelentőségű rendszerhasználók kötelesek a rendszeregyensúly fenntartásához szükséges operatív jellegű adatokat folyamatosan szolgáltatni. Az adatszolgáltatási kötelezettséget az üzemi és kereskedelmi szabályzat tartalmazza. A rendszer működése szempontjából meghatározó jelentőségű rendszerhasználók jegyzékét a rendszerirányító engedélyes javaslatára a Hivatal határozatban hagyja jóvá.

(2) A rendszerirányító engedélyes feladata:

a) a nemzetközi üzemviteli kapcsolatok irányítása és koordinálása,
b) a szállítóvezetékhez való átlátható és diszkriminációmentes hozzáférés biztosítása,
c) a rendszerszintű szolgáltatások tervezése, biztosítása, igénybevételének szabályozása és mennyiségi és pénzügyi elszámolása, különös tekintettel a rendszeregyensúly biztosításának eszközeire,

d) az együttműködő földgázrendszer biztonságos és hatékony működése érdekében a rendszeregyensúly megtervezése, valamint a szükséges fogyasztást korlátozó intézkedések elrendelése az üzemi és kereskedelmi szabályzatban rögzített elvek szerint,

e) az e törvényben meghatározott feladatok teljesítéséhez olyan technológiai távközlési és kommunikációs rendszert kell alkalmazni, amely biztosítja az együttműködő rendszer biztonságos üzemeltetését.

(3) A rendszerirányító engedélyes köteles biztosítani az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését.

17. § (1) Az energiapolitikai irányelvek teljesítése, az együttműködő földgázrendszer távlati fejlesztési feladatainak összehangolása, az együttműködő földgázrendszer biztonságos és hatékony működése érdekében a Hivatal rendszerfelügyeleti feladatokat lát el. Ennek érdekében különösen a következő feladatokat végzi:

a) összegyűjti a szükséges információkat, a keresleti és kínálati oldalra vonatkozó előrejelzéseket; a miniszter tájékoztatására szükség szerint, de legalább kétévenként elkészíti a középtávú, rendszerszintű keresleti-kínálati mérleget;

b) az együttműködő földgázrendszer folyamatos, biztonságos és megfelelő üzemeltetése érdekében a földgázszállítói, -tárolói és -elosztói engedélyesek által készített fejlesztési javaslatok figyelembevételével a legkisebb költség elvével összhangban az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott szállító-, elosztóvezetékek és föld alatti gáztároló fejlesztési irányelveinek elkészítése;

c) hosszú távú fejlesztési irányelv készítése során a Hivatal köteles kikérni az engedélyesek és a fogyasztói társadalmi érdek-képviselői szervezetek véleményét;

d) a szállítóvezeték, az elosztóvezeték és a gáztároló létesítésére a Hivatal pályázatot írhat ki és azt elbíráltatja, ha a fejlesztési irányelvben foglaltakat az engedélyesek nem hajtják végre.

(2) A szállítóvezeték és a gáztároló létesítését az engedélyes köteles bejelenteni a Hivatalnak.

A földgázrendszer létesítése, üzemeltetése

18. § (1) A Hivatal az engedélyezési eljárás során vizsgálja a kérelemben megjelölt település, településrész, terület

esetében a földgázrendszer létesítésének pénzügyi-gazdasági feltételeit.

(2) Szállítóvezetékét szállítói engedélyes, elosztóvezetékét elosztói engedélyes, földgáztárolót tárolói engedélyes üzemeltethet.

(3) A célvezeték műszaki üzemeltetési jogáról a bányafelügyelet az engedélyezési eljárása során dönt.

19. § (1) A szállító- és az elosztóvezeték, valamint a földgáztároló tulajdonosa köteles azok működtetéséről, fenntartásáról és karbantartásáról gondoskodni.

(2) A szállítói, tárolói és elosztói engedélyes a földgázrendszer együttműködése és a rendszerhez való hozzáférés biztosítása érdekében köteles az általa üzemeltetett rendszert biztonságosan, hatékonyan és a környezetvédelmi követelmények figyelembevételével üzemeltetni és a földgáz minőségének meghatározására vonatkozó mérések elvégzéséről gondoskodni.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott engedélyesek kötelesek a rendszer üzemeltetéséhez szükséges műszaki feltételeket biztosítani, a szükséges adatokat szolgáltatni más szállítói, tárolói és elosztói engedélyes, a rendszerirányító engedélyes és a Hivatal számára, az együttműködő földgázrendszer biztonságos és hatékony működése érdekében.

(4) A földgáz szagosítása a szállítói engedélyes, illetve célvezeték esetén az üzemeltető kötelezettsége.

20. § (1) A szállítói, az elosztói és a tárolói engedélyes köteles elvégezni a jogszabályban, az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott méréseket az engedélyesek és a feljogosított fogyasztók közötti szerződések teljesítésének megfelelő alátámasztása érdekében, és a mérési adatokat az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott módon összesíteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott engedélyes az ellátás biztonsága érdekében köteles más engedélyesnek, a rendszerirányító engedélyesnek, valamint a Hivatal számára az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott adatot és információt szolgáltatni. Az engedélyes és a Hivatal a tudomására jutott, üzleti titoknak minősülő információkat köteles bizalmasan kezelni.

20/A. § (1) Az a külföldi vagy belföldi gazdálkodó szervezet, amely új határkeresztező szállítóvezetékét, illetve tárolót (a továbbiakban együtt: új infrastruktúra) kíván létrehozni, a Hivatalnál kérelmezheti az új infrastruktúra egészére vagy annak egy részére vonatkozóan meghatározott ideig a földgázrendszerben alkalmazott díjmegállapítási szabályok, valamint a 30. § (1) és (2) bekezdései szerinti kötelezettségek teljesítése alóli teljes vagy részbeni mentességet (a továbbiakban: mentesség) abban az esetben, ha:

a) az új infrastruktúra a gázellátásban kialakuló versenyt és a gázellátás biztonságát növeli;

b) az új infrastruktúra létesítésével kapcsolatos kockázatok olyan mértékűek, hogy a beruházás meg sem valósulna, ha a mentességben a vállalkozás nem részesülne;

c) az új infrastruktúra tulajdonosa olyan jogi személy, amely nem rendelkezik azon hálózatok működtetésére vonatkozó engedéllyel, amelyhez az új infrastruktúra kapcsolódik;

d) az új infrastruktúra igénybevétele díj ellenében történik;

e) a mentesség megadása nincs hátrányos hatással a versenyre, illetve a földgázrendszer hatékony működésére, vagy annak a rendszernek a hatékony működésére, amelyre az új infrastruktúra rácsatlakozik.

(2) A kérelemmel egyidejűleg meg kell adni az elbíráláshoz szükséges, a (3) bekezdésben meghatározott összes információt és elemzést.

(3) A Hivatal a kérelmet megvizsgálja, illetve új határkeresztező szállítóvezeték létesítése esetén konzultál az érintett ország(ok) hatóságaival. Az eljárása során a következő szempontokat veszi figyelembe:

a) a mentesség megadásának hatása a végfogyasztói árakra,

b) a mentességet indokoló pénzügyi információk megalapozottsága,

c) a mentesség megadásának várható hatása a versenyre, illetve a földgázpiac hatékonyságának növekedésére,

d) a mentesség megadásának hatása a gázellátás forrásainak bővítésére.

(4) A Hivatal a (3) bekezdés szerinti eljárása alapján a mentesség megadásáról vagy elutasításáról javaslatot nyújt be a miniszter részére. A javaslatnak tartalmaznia kell az új infrastruktúrára kidolgozott kapacitásgazdálkodási és kapacitásallokációs szabályokat.

(5) A miniszter abban az esetben, ha a mentesség megadását indokoltnak tartja, döntési javaslatáról, az azt megalapozó összes információval együtt tájékoztatja az Európai Bizottságot. A tájékoztatás különösen a következőkre tér ki:

a) azok az indokok, amelyek alapján a miniszter megalapozottnak tartja a mentesség megadását, beleértve a mentességet igazoló pénzügyi információkat;

b) a versenyre és a földgáz belső piacának hatékony működésére gyakorolt hatás elemzése, amely a mentesség következtében várható;

c) a mentesség időtartamának és a földgázrendszer összes kapacitása azon részének indokolása, amelyre a mentességet megadják;

d) az érintett országok hatóságaival folytatott konzultáció eredménye;

e) az új határkeresztesző szállítóvezetéknek, illetve tárolónak a gázellátás forrásainak bővítésére gyakorolt hatása.

(6) Abban az esetben, ha az Európai Bizottság az (5) bekezdésben meghatározott miniszteri javaslattal egyetért, vagy arra két hónapon belül észrevételt nem tesz, a miniszter a mentesség megadásáról határozattal dönt. A határozatnak ki kell terjednie az új infrastruktúrához való hozzáférési és kapacitásallokációs szabályokra. A határozatot a Hivatal javaslatával együtt a miniszter nyilvánosságra hozza.

(7) Abban az esetben, ha az Európai Bizottság a mentességadás feltételeinek módosítását kéri, vagy a javaslattal nem ért egyet, a miniszter a javaslatot átdolgozásra visszaküldi a Hivatal részére.

(8) A meglévő határkeresztesző szállítóvezeték kapacitásbővítése, illetve a meglévő szállító- és elosztóvezetékek, valamint tárolók olyan fejlesztése esetén, amely lehetővé teszi a gázellátási források kiterjesztését, az (1)-(7) bekezdésekben foglalt rendelkezések alkalmazhatók.

A csatlakozóvezeték és a fogyasztói berendezés létesítése és üzemben tartása

21. § A csatlakozóvezeték és fogyasztói berendezés létesítésére, biztonsági előírást érintő leszerelésére a külön jogszabályban meghatározott, nyilvántartott gázszerelő jogosult. A jogosultságot az elosztói engedélyesnél a létesítés előtt igazolni kell.

22. § (1) A csatlakozóvezeték és a fogyasztói berendezés létesítése az ingatlantulajdonos kötelessége. Az elkészült csatlakozóvezeték és fogyasztói berendezés az ingatlantulajdonos tulajdonát képezi.

(2) A csatlakozóvezeték és a fogyasztói berendezés kiviteli tervét - a kivitelezés megkezdése előtt - be kell nyújtani az elosztói engedélyeshez műszaki-biztonsági szempontok szerinti felülvizsgálatra. Az elosztó a felülvizsgálatot 15 munkanapon belül köteles elvégezni a felülvizsgálathoz szükséges engedélyek rendelkezésre állása esetén. Az elosztói engedélyesnek kivitelezésre alkalmasságot megállapító nyilatkozata hiányában a létesítményt kivitelezni nem szabad. Az 50 m³/óra alatti teljesítményt igénylő fogyasztók esetében a felülvizsgálat díjmentes.

(3) Ha az elosztói engedélyes nyilatkozatával a tervet kivitelezésre alkalmatlannak minősítette, az ingatlan tulajdonosa a műszaki biztonsági szervtől kérheti az alkalmassági nyilatkozat kiadását. A kivitelezésre való alkalmasság megállapítására indított eljárásra a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Az elkészült gázszerelést az elosztói engedélyes vagy megbízottja az üzembe helyezés előtt köteles - az 50 m³/óra alatti teljesítményt igénylő fogyasztó esetében díjmentesen - műszaki-biztonsági szempontból ellenőrizni.

(5) A csatlakozóvezeték és a fogyasztói vezeték üzembe helyezéséről a csatlakozási díj befizetése után az elosztói engedélyes köteles gondoskodni. A csatlakozási díjat a 25. § szerinti külön jogszabály tartalmazza. A gázfogyasztó készülék és gázfelhasználó technológia üzembe helyezésére a készülék gyártója, vagy a gyártó feljogosított megbízottja is jogosult. Az elosztói engedélyes a gázkészülék üzembe helyezése nélkül is köteles a fogyasztói vezeték üzembe helyezését elvégezni, ha a berendezés a műszaki-biztonsági előírásoknak megfelel.

(6) Az üzembe helyező az üzembe helyezés alkalmával köteles a fogyasztóval a csatlakozóvezeték és a fogyasztói berendezés szakszerű használatát, a gázmérő állagmegóvási és védelmi kötelezettségét, valamint a fogyasztó egyéb kötelezettségeit ismertetni.

(7) A csatlakozóvezeték és a fogyasztói berendezés üzemképes és biztonságos állapotban tartása az ingatlan tulajdonosának, használójának a kötelessége; ennek megfelelően köteles gondoskodni azok rendszeres karbantartásáról, javításáról és szükség szerinti cseréjéről, és azok legalább ötévenkénti műszaki biztonsági felülvizsgálatáról.

(8) A fogyasztói főelzáró karbantartása és javítása az elosztó kötelessége, saját költségén.

(9) A feljogosított fogyasztó az ellátásához és a fogyasztásának méréséhez szükséges berendezések létesítéséről azzal az engedélyessel köt megállapodást, amelynek hálózataról vételez.

(10) A szállítói és elosztói engedélyes köteles a fogyasztó számára az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározottak szerinti fogyasztásmérő és adatátviteli berendezést térítésmentesen biztosítani, amennyiben a fogyasztó új engedéllyessel köt gázellátási szerződést.

23. § (1) Gázfogyasztó készülékek forgalomba hozatalára külön jogszabály rendelkezései az irányadók.

(2) A gázfogyasztó készülékek megfelelőségének tanúsítási rendjét külön jogszabály állapítja meg.

(3) Csak megfelelőségi tanúsítvánnyal, illetve jóváhagyással ellátott gázfogyasztó készülék telepíthető.

(4) Gázfogyasztó készülék kizárólag a műszaki előírásoknak megfelelő égéstermelkeztető-rendszerhez csatlakoztatható.

Az idegen ingatlanok tulajdon- és használati jogának korlátozása

24. § Az idegen ingatlan tulajdon és használati jogának korlátozására, valamint az ezért járó kártalanításra, továbbá a szállító-, elosztó- és célvezetékek, illetve tárolók biztonsági övezetére a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A földgázrendszer fejlesztése

25. § (1) A fogyasztók a földgázszállítás, -elosztás bővítésére és fejlesztésére a földgázellátásba történő bekapcsolásuk vagy földgázigényük növekedése esetén a miniszter által rendeletben meghatározott mértékű csatlakozási díjat fizetnek a szállító-, illetve az elosztóvezeték tulajdonosának. A törvény hatálybalépése előtt hálózatfejlesztési hozzájárulással megépült, illetve 2003. évben már építés alatt álló rendszerek finanszírozásához szükséges, a Hivatal által jóváhagyott fogyasztói hozzájárulásra az elosztói engedélyes, illetve az elosztóhálózat tulajdonosa újabb fogyasztó bekapcsolása esetén a bányafelügyelet által engedélyezett használatbavételtől számított tíz éven belül, legfeljebb 2010. december 31-ig tarthat igényt. A csatlakozási díj általános forgalmiadó-fizetési kötelezettségére külön törvény rendelkezései irányadók.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott időtartam lejártát követő 90 napon belül az elosztói engedélyes a hálózatfejlesztési hozzájárulás felhasználásával épült elosztóvezeték költségelszámolását, a csatlakozott fogyasztók részére visszatérítendő hozzájárulás mértékét és a visszatérítés módját a Hivatalnak jóváhagyás céljából köteles megküldeni.

(3) A Hivatal jóváhagyását követően az elosztói engedélyes köteles a beruházás megtérüléséhez szükséges mértéken felül a fogyasztóktól beszedett hálózatfejlesztési hozzájárulást a csatlakozott fogyasztók részére a fogyasztói szerződésben meghatározott módon visszatéríteni.

(4) A csatlakozási díjat úgy kell meghatározni, hogy az fedezetet nyújtson a hatékonyan működő elosztóvezeték tulajdonosnál a fogyasztó bekapcsolása miatt felmerült indokolt költségekre.

26. § (1) A szállító-, illetve az elosztóvezeték tulajdonosa köteles a földgázellátásba történő bekapcsolás iránti igényt teljesíteni, kivéve, ha

a) a fogyasztói igénytel jelentkező a 25. § (1) bekezdésében meghatározott hálózatfejlesztési hozzájárulás vagy a 25. § (4) bekezdésében meghatározott csatlakozási díj megfizetését nem vállalja,

b) jogszabály másként rendelkezik, vagy

c) az igény kielégítését hatósági engedély vagy - szakhatóság közreműködési kötelezettsége esetén - szakhatósági hozzájárulás hiánya akadályozza, amiről az igénybejelentőt - az indokok ismertetésével - 30 napon belül írásban tájékoztatni kell.

(2) Ha a szállító, illetve az elosztó a rendszerhez való csatlakozás iránti igényt más okból utasítja el, az igénybejelentő a bekapcsolásra kötelezés iránt a Hivatalhoz fordulhat. A Hivatal a fogyasztó hálózatra való csatlakoztatására kötelezheti a szállító-, illetve az elosztóvezeték tulajdonosát.

Célvezetékek

27. § (1) A feljogosított fogyasztó földgázellátás iránti igényének kielégítése érdekében a Hivatal előzetes hozzájárulásával célvezeték létesíthető. A Hivatal a célvezeték létesítéséhez akkor adhat előzetes hozzájárulást, ha a feljogosított fogyasztó igényének kielégítésére a szállítói, illetve az elosztói engedélyes nem rendelkezik megfelelő szabad kapacitással, továbbá a célvezeték létesítése nem sérti az országos gázellátás rendszerszinten értékelt legkisebb költségének elvét.

(2) A feljogosított fogyasztó köteles a célvezeték létesítését a rendszerirányító engedélyesnek, a szállítónak, tárolónak és az érintett elosztóknak az üzemi és kereskedelmi szabályzatban foglaltaknak megfelelően bejelenteni.

(3) A célvezeték nem része az együttműködő földgázrendszernek, de üzemzavar, válsághelyzet esetén a célvezeték üzemeltetője is köteles a 28-29. §-okban foglaltak szerint eljárni.

27/A. § (1) Telephelyi vezetéken keresztül földgázt értékesítő gazdálkodó szervezetek jogosultak a Hivatalhoz az általuk e törvény hatálybalépését megelőzően létesített vagy üzemeltetett telephelyi vezeték működtetésére vonatkozó engedély iránti kérelmet benyújtani. Amennyiben az érintett gazdálkodó szervezetek nem élnek e jogosultságukkal, a Hivatal a telephelyi vezetéken keresztül földgázt vételező fogyasztók kérelmére a vezeték telephelyi vezetékké nyilváníthatja. A telephelyi vezeték létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti telephelyi vezeték működtetésére vonatkozó engedélyt egyszerűsített eljárásban kell kiadni.

(3) A telephelyi vezeték engedélyeztetési eljárásában a kérelemhez mellékelni kell

a) a szállítói, illetve elosztói engedélyes hozzájárulását, valamint arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a telephelyi vezetékről vételező fogyasztóknak a szállítói, illetve az elosztói vezetékhez történő csatlakoztatása aránytalan költséggel vagy nehézséggel járna,

b) a telephelyi vezetéken keresztül ellátni kívánt közüzemi fogyasztók esetén a fogyasztók ellátása érdekében a kérelmező és a közüzemi szolgáltató között létrejött előzetes megállapodást,

c) a telephelyi vezeték műszaki-biztonsági megfelelőségének a gázcsatlakozó-vezetésekre és fogyasztói berendezésekre vonatkozó műszaki-biztonsági előírásokról szóló külön jogszabályban meghatározott hatóság által kiadott igazolását.

(4) A telephelyi vezeték üzemeltetője köteles

a) az általa üzemeltetett vezetéket biztonságosan, a környezetvédelmi és műszaki követelmények figyelembevételével fenntartani és üzemeltetni,

b) a karbantartási, javítási és felújítási munkákat időben elvégezni, továbbá

c) a telephelyi vezetékről földgázt vételezni szándékozó fogyasztó számára méltányos díjért a földgázellátást biztosítani.

(5) Amennyiben a telephelyi vezetéken keresztül földgázt vételező fogyasztók a szállítói, illetve elosztói vezetékhez történő csatlakozást kérik, a telephelyi vezeték üzemeltetője a csatlakozásig köteles a telephelyi vezetékhez való hozzáférést változatlan feltételekkel biztosítani, valamint a csatlakozás érdekében a szállítói, illetve elosztói engedéllyessel együttműködni.

(6) A Hivatal a telephelyi vezeték engedélyesével szemben a jogszabályban, illetve az engedélyben meghatározott kötelezettségek megszegése esetén, kérelemre vagy hivatalból indult eljárás során a 13. §-ban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja, vagy a telephelyi vezetéket elosztói vezetékké nyilváníthatja, amennyiben annak műszaki feltételei adóttak.

Üzemzavar, válsághelyzet, korlátozás, a földgázszállítás, -elosztás és -tárolás szüneteltetése

28. § (1) Az együttműködő földgázrendszer üzemzavara esetén az engedélyes köteles a hiba megszüntetése iránt haladéktalanul intézkedni, ennek érdekében jogosult a szükséges intézkedéseket, az üzemzavar elhárítását külön engedély nélkül megtenni.

(2) Az üzemzavarról a fogyasztókat, valamint a fogyasztó ellátásában részt vevő engedélyeseket - a helyileg szokásos módon - haladéktalanul értesíteni, illetve tájékoztatni kell.

(3) Ha a csatlakozóvezetéken és a fogyasztói berendezésen az elosztói engedélyes veszélyhelyzetet észlel, vagy az egyéb módon tudomására jut, azonnal köteles annak elhárításáról gondoskodni. Ennek keretében jogosult a gázellátást mindaddig szüneteltetni, amíg a veszélyhelyzet fennáll. A gáztalanítási és gáz alá helyezési munkákat csak az elosztói engedélyes vagy megbízottja végezheti el.

(4) Az elhárítást követően az engedélyes köteles a szállítást, elosztást, illetve tárolást a lehető legrövidebb időn belül helyreállítani.

(5) A szállítói, elosztói, tárolói engedélyes az üzemzavar haladéktalan elhárítására alkalmas ügyeleti szolgálatról köteles gondoskodni.

(6) A szállítói, elosztói és tárolói engedélyes a szükséges legkisebb fogyasztói körben és a legkisebb időtartamban a szállítást, elosztást, illetve tárolást korlátozhatja, továbbá más ésszerű műszaki megoldás hiányában szüneteltetheti a rendszer karbantartása, átalakítása, felújítása, fejlesztése, cseréje és új fogyasztó bekapcsolása esetén.

(7) A szüneteltetés kezdő időpontját és előrelátható időtartamát, valamint a szükséges biztonsági intézkedéseket az üzletszabályzatban rögzített módon, de legalább 15 nappal - tervszerű megelőző karbantartás esetén legalább három hónappal - korábban a fogyasztókkal, illetve az érintett engedélyesekkel közölni kell. Az üzletszabályzat meghatározott fogyasztói körben előzetes egyeztetési kötelezettséget írhat elő.

(8) Tervszerű megelőző karbantartás esetén az előzetes bejelentés elmulasztása vagy késése, illetve a bejelentett szüneteltetés indokolatlan túllépése a közüzemi szerződésben meghatározott mértékű kötbér és kártérítés fizetési kötelezettséget von maga után. A túllépés indokoltságát a Hivatal jogosult elbírálni.

(9) Üzemzavar vagy forráshiány miatt szükségessé vált fogyasztáskorlátozást a rendszerirányító, a szállítói, az elosztói és a tárolói engedélyes a Hivatal által meghatározott korlátozási sorrendben és mértékben köteles végrehajtani.

(10) Az elrendelő minden korlátozásról haladéktalanul, annak okairól legkésőbb 8 napon belül köteles a Hivatalt írásban tájékoztatni. A Hivatal minden elrendelt fogyasztáskorlátozás esetében kivizsgálja, hogy a korlátozás nem az engedélyesnek felróható ok miatt vált-e szükségessé és amennyiben megállapítja a felróható magatartást, bírságot

szabhat ki. Ha a korlátozás az elrendelőnek felróható okból vált szükségessé, akkor a fogyasztók abból eredő kárát köteles megtéríteni.

(11) Háztartási és kommunális fogyasztónál fizikai forráshiány miatt szükségessé vált korlátozást végső esetben és akkor lehet alkalmazni, ha a többi fogyasztónál elrendelt korlátozás után az még szükséges.

(12) Az üzemzavar-elhárítást követően vagy a forráshiány megszűnése után az engedélyes köteles a szállítást, elosztást, illetve tárolást haladéktalanul helyreállítani.

29. § (1) Földgázellátási válsághelyzetnek minősül a személyeket, vagyontárgyakat, a természetet, környezetet, illetőleg a fogyasztók jelentős részének ellátását közvetlenül veszélyeztető földgázellátási zavar. A földgázellátási válsághelyzet fennállásáról a rendszerirányító kezdeményezésére a miniszter előterjesztése alapján a Kormány dönt.

(2) Válsághelyzet esetén külön jogszabály rendelkezései szerint kell eljárni.

(3) Ezen intézkedésekből származó károkért az engedélyeseket - a tőlük elvárható magatartás tanúsítása esetén - kártalanítási kötelezettség nem terheli.

Az együttműködő földgázrendszerhez való hozzáférés

30. § (1) A szállítói engedélyes köteles a közüzemi nagykereskedő, a rendszerirányító, a kereskedők, saját felhasználásuk mértékéig a feljogosított fogyasztók és az általa termelt földgáz mértékéig a földgáztermelő részére az üzemeltetésében álló rendszer szabad kapacitását díj ellenében rendelkezésre bocsátani. A rendszerirányító jogosult a lekötött és a gáznapon belül nem kihasznált kapacitásokat rendszeregyensúlyozási céllal, díjfizetés nélkül igénybe venni.

(2) A tárolói engedélyes köteles a közüzemi nagykereskedő részére a háztartási fogyasztók és a külön jogszabályban meghatározott kommunális fogyasztók ellátását szolgáló földgáz mértékéig, valamint a rendszeregyensúly fenntartása érdekében szükséges mértékig a rendszerirányító részére az üzemeltetésében álló rendszer szabad kapacitását díj ellenében rendelkezésre bocsátani.

(3) A tárolói engedélyes az üzemeltetésében álló rendszernek a (2) bekezdésben foglalt kötelezettségei teljesítése után fennmaradó szabad kapacitását nyilvános, átlátható, az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő kereskedelmi feltételek mellett köteles a közüzemi nagykereskedő, kereskedők, valamint - saját felhasználásuk mértékéig - a feljogosított fogyasztók rendelkezésére bocsátani. Az ezen igények kielégítését követően fennmaradó szabad kapacitásait a tárolói engedélyes köteles az Fbkt.-ben meghatározott esetekben a Szövetség részére földgáz biztonsági készletezés céljára, díj ellenében rendelkezésre bocsátani. A földgáz biztonsági készletezésre kialakított tárolót üzemeltető engedélyes működési engedélyében a Hivatal köteles rögzíteni azokat a speciális szabályokat, eltéréseket, amelyek e tároló szolgáltatásainak igénybevételét jellemzik.

(4) Az elosztói engedélyes köteles a közüzemi szolgáltatók, a kereskedők, - saját felhasználásuk mértékéig - a feljogosított fogyasztók és az általa termelt földgáz mértékéig a földgáztermelő részére az üzemeltetésében álló rendszer szabad kapacitását díj ellenében rendelkezésre bocsátani.

(5) A hálózathoz való hozzáférés feltételei nem sérthetik az egyenlő bánásmód követelményét, nem adhatnak alapot visszaélésre, nem tartalmazhatnak indokolatlan korlátozásokat, valamint nem veszélyeztethetik az ellátás biztonságát és minőségét.

(6) Szabad kapacitást csak igazolt fogyasztói igény esetén lehet lekötni. A lekötött, de fel nem használt kapacitás értékesítésének általános szabályait külön jogszabályban, részletes szabályait az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban kell meghatározni.

(7) A szállítói, tárolói és elosztói engedélyes köteles az üzemeltetésében álló rendszer szabad kapacitásáról a rendszerirányító engedélyes és a Hivatal részére adatot szolgáltatni.

(8) A szállítói, tárolói és elosztói engedélyes dönt az üzemeltetésében álló rendszerhez való hozzáférésről és a szerződésekben foglalt földgázmenyiség szállításáról, tárolásáról, elosztásáról.

(9) A szállítói, tárolói és elosztói engedélyes köteles döntéséről a kereskedőt, a közüzemi nagykereskedőt, a közüzemi szolgáltatót és a feljogosított fogyasztót az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott módon és időpontig tájékoztatni. A kereskedő, a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató a szerződés teljesíthetőségéről köteles a fogyasztót az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott módon és időpontig tájékoztatni.

(10) A hozzáférés általános szabályait, a rendelkezésre álló szabad kapacitás közzétételének rendjét, valamint kapacitáshiány esetén az igénykielégítés rendjét külön jogszabály határozza meg.

(11) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték magyarországi szakaszán igazolt fogyasztói igény nélkül is lehet szabad kapacitást lekötni. A lekötött, de fel nem használt kapacitás értékesítésének szabályaira az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a földgázszállítóhálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló 1775/2005/EK rendelete (2005. szeptember 28.) előírásai vonatkoznak.

(12) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték magyarországi szakaszának tulajdonosa a magyarországi vezetékszakaszkapacitását kizárólag az egyablakos kapacitásértékesítő részére adott miniszteri felmentésben foglaltaknak megfelelően adhatja el. Amennyiben az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték magyarországi szakaszának tulajdonosa a földgázszállítási működési engedély megszerzését követően a magyarországi vezetékszakaszkapacitásának egészét vagy egy részét az egyablakos kapacitásértékesítőnek adja el, erre a kapacitásra nem vonatkoznak az (1) bekezdésben, valamint a 48. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezések.

A földgázrendszerhez való hozzáférés megtagadása

31. § (1) A háztartási fogyasztók és a külön jogszabályban meghatározott kommunális fogyasztók ellátását szolgáló földgáz tárolása, szállítása, elosztása elsőbbséget élvez.

(2)

(3) A szállítói, az elosztói és a tárolói engedélyes az üzemeltetésében lévő rendszerhez való hozzáférést visszautasíthatja, ha

a) az igény kielégítéséhez szükséges szabad kapacitás hiányzik,

b) a hozzáférés az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott fogyasztók földgázellátását akadályozza,

c) az együttműködő földgázrendszer súlyos üzemzavara, válsághelyzete következik be,

d) a rendszerbe betáplálni kívánt földgáz minősége az üzemi és kereskedelmi szabályzatban foglalt követelményeknek nem felel meg.

(4) A tárolói és a szállítói engedélyes az üzemeltetésében lévő rendszer szabad kapacitását először a rendszerirányításhoz használt gázmennyiség mértékéig a rendszerirányítónak, azt követően az (1) bekezdésben meghatározott fogyasztók ellátása céljából köteles felajánlani az ilyen fogyasztókat ellátó rendszerhasználóknak. Az elosztói engedélyes az (1) bekezdésben meghatározott fogyasztók ellátása céljából köteles felajánlani szabad kapacitását az ilyen fogyasztókat ellátó rendszerhasználóknak. Az (1) bekezdésben meghatározott fogyasztók tárolási, szállítási és elosztási igényének kielégítése után rendelkezésre álló szabad kapacitásokat a tárolói és a szállítói engedélyes a közüzemi nagykereskedőnek, a kereskedőnek, termelőnek és a feljogosított fogyasztóknak; az elosztói engedélyes a közüzemi szolgáltatóknak, a kereskedőnek, termelőnek és a feljogosított fogyasztóknak köteles hozzáférhetővé tenni. Az ezt követően még szabad szállítói és tárolói kapacitásokat az engedélyes köteles biztonsági készletezés céljára felajánlani.

(5) Amennyiben a Hivatal a 38. § (4) bekezdés alapján a határon keresztüli szállítóvezetékhez való hozzáférést megtiltotta, a földgázszállítói, az -elosztói és a -tárolói engedélyes a rendszerhez való hozzáférést a vonatkozó mennyiség tekintetében köteles visszautasítani.

(6) A hozzáférés visszautasítását indokolni kell.

(7) A Hivatal a rendszerhasználó kérelmére 8 napon belül megvizsgálja és elbírálja, hogy a visszautasítás feltételei fennálltak-e.

(8) Amennyiben a visszautasítás feltétele nem áll fenn, a Hivatal határozatában bírságot szabhat ki, és az engedélyest kötelezi a hozzáférés biztosítására. A Hivatal a határozatot azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja.

A földgázkereskedő

32. § (1) A földgázkereskedő engedélye alapján jogosult földgázt más földgázkereskedőtől, földgáztermelőtől, engedély birtokában határon keresztüli szállítással vásárolni, illetve a feljogosított fogyasztó, közüzemi nagykereskedő, más földgázkereskedő, illetve a rendszeregyensúly fenntartása érdekében szükséges gázmennyiség mértékéig a rendszerirányító részére értékesíteni.

(2) A földgázkereskedő szervezett földgázpiaci tagsága esetén jogosult a földgáz szervezett piacon történő kereskedelmére.

(3) A földgázkereskedő köteles a rendszerirányító engedélyes részére az együttműködő földgázrendszer egyensúlyának biztosítása érdekében szükséges adatokat folyamatosan szolgáltatni.

A közüzemi nagykereskedő

33. § (1) A közüzemi nagykereskedőt kizárólagos jog illeti meg és ellátási kötelezettség terheli a közüzemi szolgáltatóval szemben a közüzemi fogyasztók ellátásához szükséges gázmennyiség és teljesítmény mértékéig, amelyre a feleket szerződésalkötési kötelezettség terheli.

(2) A közüzemi nagykereskedő ellátási kötelezettsége teljesítése érdekében

a) a földgáztermelőtől,

b) a kereskedőtől,

c) a szervezett földgázpiacról,

d) és engedély birtokában határon keresztüli szállítással

vásárolhat földgázt.

(3) A földgáztermelő az általa termelt földgázt szabadon értékesítheti.

(4) A közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató között fennálló szerződést újra kell tárgyalni, ha a közüzemi szolgáltató engedélyében meghatározott településeken a közüzemi szolgáltatásból feljogosított fogyasztó lépett ki. Amennyiben a szerződés újratárgyalása 90 napon belül nem fejeződik be sikeresen, akkor:

a) a szerződött mennyiséget a kilépett fogyasztó által korábban szerződött földgázmennyiséggel csökkenteni kell, ha a fogyasztót a közüzemi nagykereskedővel szervezeti kapcsolatban lévő vagy azzal közös, összehangoltan fellépő tulajdonosi csoport által irányított vállalkozás látja el,

b) a szerződést a feleknek teljesíteniük kell, ha a fogyasztót a közüzemi szolgáltatóval szervezeti kapcsolatban lévő vagy azzal közös, összehangoltan fellépő tulajdonosi csoport által irányított vállalkozás látja el,

c) a szerződött mennyiséget a kilépett fogyasztó által korábban szerződött földgáz mennyiségének felével csökkenteni kell, ha a feljogosított fogyasztót mind a közüzemi nagykereskedőtől, mind a közüzemi szolgáltatótól teljes mértékben független kereskedő látja el.

(5) A (4) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott földgázmennyiséget a közüzemi nagykereskedő, a b) és c) pontja szerinti földgázmennyiséget a közüzemi szolgáltató nyilvános, átlátható módon kereskedőnek, szervezett földgázpiacon vagy külön engedély birtokában határon keresztüli szállítással értékesítheti.

(6) Amennyiben az (1)-(2) és (4)-(5) bekezdésekben foglaltak teljesítésén felül a hosszú távú szerződések továbbra is áthidalhatatlan pénzügyi és gazdasági nehézséget okoznak a közüzemi nagykereskedőnek vagy a közüzemi szolgáltatónak, akkor a szerződés teljesítésének kötelezettje köteles a más módon ésszerűen nem értékesíthető földgázmennyiséget árverésre felajánlani.

(7)-(10)

(11) Ha az (1)-(2) és (4)-(6) bekezdésekben előírt eljárás során a közüzemi nagykereskedő, illetve a közüzemi gázszolgáltató - a külön jogszabályban előírt módon - bizonyítja, hogy a feljogosított fogyasztó szabad piacra történő kilépése számára elháríthatatlan gazdasági és pénzügyi nehézséget okoz, kezdeményezheti, hogy eseti jelleggel, meghatározott időtartamra a Hivatal a feljogosított fogyasztónak a földgázrendszerhez való hozzáférését tiltsa meg. A közüzemi nagykereskedő vagy a közüzemi szolgáltató azonban nem élhet ezzel a lehetőséggel, ha a (6) bekezdésben foglaltak szerint földgázmennyiségét árverésen már értékesítette.

(12) Abban az esetben, ha a Hivatal a határozatában a földgázrendszerhez való hozzáférést megtiltotta, erről köteles haladéktalanul tájékoztatni az Európai Bizottságot az ügy iratainak egyidejű megküldésével. Az Európai Bizottság kezdeményezésére a Hivatal a határozatát négy héten belül felülvizsgálja.

(13) A közüzemi nagykereskedő az engedélyében meghatározott közüzemi fogyasztók részére közvetlenül értékesíthet földgázt. A közüzemi nagykereskedőre e fogyasztók vonatkozásában a közüzemi szolgáltatóra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(14) A közüzemi nagykereskedő a 9. § (1) bekezdés f) pontja szerinti engedélye alapján a feljogosított fogyasztók közül csak az engedélyében meghatározott fogyasztóknak, közüzemi szerződés keretében értékesíthet földgázt.

(15) A közüzemi nagykereskedő ellátási kötelezettségét a legkisebb költség elvének figyelembevételével és az egyenlő bánásmód követelménye szerint köteles teljesíteni.

(16) A közüzemi nagykereskedő köteles a rendszerirányító engedélyes részére az együttműködő földgázrendszer egyensúlyának biztosítása érdekében szükséges adatokat folyamatosan szolgáltatni.

(17) A Hivatal a (11) bekezdés szerinti, a földgázrendszerhez való hozzáférés megtiltásáról szóló határozatának meghozatala során a következő szempontokat veszi figyelembe:

a) a kezdeményezés hatása a versenyre;

b) a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése és az ellátás biztonsága;

c) a kezdeményező közüzemi nagykereskedő, illetve közüzemi szolgáltató helyzete a gázpiacon;

d) a földgázipari vállalkozások és a fogyasztók gazdasági és pénzügyi nehézségeinek súlyossága;

e) a szóban forgó szerződés vagy szerződések aláírásának időpontja és feltételei, beleértve azt is, hogy milyen mértékben veszik figyelembe a piac változásait;

f) a probléma megoldására tett erőfeszítések;

g) az a mérték, amennyire az illető vállalkozás ésszerű körülmények között előre látható módon a hosszú távú szerződéses kötelezettségek elfogadásakor, hogy azok komoly nehézségeket fognak eredményezni;

h) a földgázrendszer más külföldi rendszerekkel való összeköttetésének, valamint az együttes működtethetőségnek

a módja és mértéke;

i) a határkeresztező szállítóvezetékek technikai adatai.

Az elosztó és a közüzemi szolgáltató

34. § (1) A közüzemi szolgáltatói engedély kötelezettséget jelent és kizárólagos jogot biztosít a földgáz közüzemi szolgáltatására az engedélyben meghatározott településen, településrészen, területen, valamint az engedélyben meghatározott közüzemi fogyasztóknak.

(2) A közüzemi szolgáltató köteles az engedélyben meghatározott településeken, településrészekben, területeken földgázt vételező közüzemi fogyasztók ellátásához szükséges földgázt a közüzemi nagykereskedőtől megvásárolni, amelyre a feleket szerződéskötési kötelezettség terheli.

(3) A közüzemi szolgáltató köteles a fogyasztói bejelentések intézésére, panaszok kivizsgálására és orvoslására, a fogyasztók tájékoztatására ügyfélszolgálatot működtetni, telefonos és Internetes eléréssel és az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben.

(4) A közüzemi szolgáltató kizárólagossági jogáról - a Hivatal előzetes jóváhagyásával - más közüzemi szolgáltató javára részben vagy egészben lemondhat.

(5) A közüzemi szolgáltató a 9. § (1) bekezdés g) pontja szerinti engedélye alapján a feljogosított fogyasztónak csak közüzemi szerződés keretében szolgáltathat földgázt.

(6) Az elosztói engedély kötelezettséget jelent és - a 6. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével - kizárólagos jogot biztosít a földgáz elosztására az engedélyben meghatározott településen, településrészen, területen.

A vezetékes propán, bután gázelosztó és -szolgáltató

35. § (1) A vezetékes propán, bután gázelosztó és -szolgáltató köteles az engedélyben meghatározott településeken, településrészekben, területeken a propán-, butángázok és ezek elegyeiből álló vezetékes gázszolgáltatást nyújtani.

(2) A vezetékes propán, bután gázelosztót és -szolgáltatót az engedélyben meghatározott településeken, településrészekben, területeken a propán, bután gázfogyasztók tekintetében szolgáltatási kötelezettség terheli.

A feljogosított fogyasztók

36. § (1)

(2) A feljogosított fogyasztó földgázigényét a közüzemi szolgáltatás keretei között, vagy - a közüzemi fogyasztó esetén a közüzemi szerződése felmondásával - a kereskedőtől, földgáztermelőtől, a szervezett földgázpiacról való vásárlással vagy földgázbehozatalból elégítheti ki.

(3) A feljogosított fogyasztó a közüzemi szerződését - eltérő megállapodás hiányában - a bejelentést követő negyedik hónap első napjára mondhatja fel. Ettől az időponttól a felek eltérően is megállapodhatnak. A felmondás és a kilépés feltétele a közüzemi szolgáltatóval szemben fennálló tartozás rendezése.

(4) Ha a feljogosított fogyasztó a közüzemi szerződését nem mondja fel, akkor továbbra is a közüzemi szolgáltatás keretében vételezhet földgázt.

(5) A feljogosított fogyasztó kezdeményezheti a fogyasztási helye szerinti településen, településrészen vagy területen engedéllyel rendelkező közüzemi szolgáltatónál, vagy - szállítóvezetékéről közvetlenül ellátott fogyasztó esetében - a közüzemi nagykereskedőnél közüzemi szerződés kötését. A szerződést az érintett közüzemi szolgáltatónak a bejelentést követő év július 1-jei hatállyal kell megkötnie. A szerződés rövidebb határidővel is megköthető, ha ahhoz az érintett közüzemi szolgáltató és a közüzemi nagykereskedő is hozzájárul.

(6) A feljogosított fogyasztó földgázvásárlási szerződés alapján vásárolhat földgázt.

(7) A feljogosított fogyasztót a közüzemi szerződése megszűnését követően is megilleti a közüzemi szerződésben leköötött mértékű szállítói, tárolói, elosztói, illetve határon keresztül szállítási kapacitás, amely kapacitás meghatározásának szabályait az üzemi és kereskedelmi szabályzat tartalmazza. Ez a kapacitás nem minősül új kapacitáslekötési igénynek.

(8) Amennyiben a feljogosított fogyasztó gázellátása lehetetlenné válik, soron kívül kezdeményezheti az illetékes közüzemi szolgáltatónál a közüzemi fogyasztói körbe történő visszatérését. A közüzemi szerződés megkötését a szolgáltató nem tagadhatja meg abban az esetben, ha a feljogosított fogyasztó lakossági fogyasztó, illetve a 31. § (1) bekezdése szerinti, külön jogszabályban meghatározott kommunális fogyasztó. A fogyasztó a kezdeményezését követő év június 30-ig felemelt díjat köteles fizetni a közüzemi nagykereskedő, illetve a közüzemi szolgáltató

részére. A felemelt díj mértékét a miniszter rendeletben állapítja meg. A közüzemi fogyasztói körbe történő visszatérés részletes feltételeit külön jogszabály határozza meg.

A feljogosított fogyasztó és a kereskedő közötti földgázvásárlási szerződés

37. § Földgázvásárlási szerződés alapján a földgázkereskedő és a földgáztermelő köteles a földgázt a szerződésben meghatározott jellemzők szerint és minőségben a kikötött időpontban, illetve időszakban a feljogosított fogyasztónak a szerződés szerint átadni, a feljogosított fogyasztó pedig átvenni és a vételárat megfizetni.

A földgáz határon keresztüli szállítása

38. § (1) A földgáz határon keresztüli szállítását a határon keresztüli földgázszállító vezetékhez való hozzáférési engedély alapján

- a) a földgázkereskedő,
- b) a közüzemi nagykereskedő,
- c) a feljogosított fogyasztó saját felhasználásának mértékéig,
- d) a földgáztermelő az általa Magyarországon termelt gáz kivitele érdekében annak mértékéig,
- e) a rendszerirányító a rendszeregysúly megtartásának biztosításához szükséges földgázbehozatal mértékéig végezheti.

(2) A határt keresztező vezetékhez való hozzáférésre az engedélyt a Hivatal adja ki.

(3) A földgáz határon keresztüli szállítását az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott módon és időpontban a Hivatalnak és a rendszerirányító engedélyesnek be kell jelenteni.

(4) A Hivatal a határkeresztező szállítóvezetékhez való hozzáférést megtilthatja, ha

- a) az együttműködő földgázrendszer működését veszélyezteti,
- b) a behozni kívánt földgáz az üzemi szabályzatban foglalt minőségi követelményeknek nem felel meg,
- c) a behozott földgáz szállításához szükséges szabad kapacitás hiányzik,
- d) eseti jelleggel, meghatározott időtartamra az e törvény kihirdetése előtt megkötött, vagy módosított hosszú távú földgázvásárlási szerződés mindenkor jogosultja, illetve kötelezettje kezdeményezi, és külön jogszabályban előírt módon bizonyítja, hogy a földgázbehozatal számára elháríthatatlan gazdasági és pénzügyi nehézséget okozna,
- e) a földgáz behozatala olyan országból történik, amelyben a magyar jogszabályok szerint feljogosított fogyasztó nem minősül feljogosított fogyasztónak. Amennyiben a földgázszállító tagállam kéri, az Európai Bizottság elrendelheti a szállítás végrehajtását.

(5) A (4) bekezdésben foglalt intézkedéshez szükséges adatszolgáltatásra külön jogszabály rendelkezései irányadók.

(6) Ha a Hivatal a (4) bekezdésben foglaltak alapján a földgázrendszerhez való hozzáférést megtiltotta, erről köteles haladéktalanul tájékoztatni az Európai Bizottságot az ügy iratainak megküldésével.

V. Fejezet

A KÖZÜZEMI SZOLGÁLTATÓ ÉS A KÖZÜZEMI FOGYASZTÓ KÖZÖTTI JOGVISZONY

A közüzemi szerződés

39. § (1) A közüzemi fogyasztó részére történő folyamatos és biztonságos földgázszolgáltatásra a közüzemi szolgáltatót közüzemi szerződéskötési kötelezettség terheli.

(2) A közüzemi szerződés alapján a közüzemi szolgáltató köteles meghatározott időponttól kezdődően a fogyasztónak folyamatosan gázt szolgáltatni, a közüzemi fogyasztó pedig ennek ellenértékét rendszeresen megfizetni.

(3) Az általánostól eltérő fogyasztói igények vagy szolgáltatási feltételek esetén a közüzemi szerződést az általánostól eltérő, egyedi tartalommal is megkötethetik a szerződő felek. A közüzemi szolgáltató köteles a közüzemi

fogyasztót egyedi megállapodás megkötése esetén is tájékoztatni az üzletszabályzatban meghatározott általános feltételekről.

(4) Ha a szerződés tartalmában a felek megállapodni nem tudnak, úgy a közüzemi szerződésük tartalmának meghatározásánál az üzletszabályzatban meghatározott általános előírásokat kell alkalmazni.

(5) A közüzemi fogyasztó közüzemi szerződésének a következőket kell tartalmaznia:

a) a szerződő felek megnevezése (természetes személyeknél a név, lakcím; gazdálkodó szervezeteknél a székhely és a cégjegyzékszám, valamint az adószám feltüntetése);

b) a szolgáltatás igénybevételének kezdő időpontja;

c) a nyújtott szolgáltatások megnevezése, azoknak a jogszabályban foglalt rendelkezésekkel összhangban felajánlott minőségi színvonala, valamint az ettől eltérő színvonalú szolgáltatás jogkövetkezménye, ideértve az arra való hivatkozást is, hogy az eltérő színvonalú szolgáltatás miatt fizetendő kötbér megfizetése a 44. § (5) bekezdése értelmében nem mentesít az okozott kár megtérítése alól;

d) a szerződés megkötésekor érvényes árakra, díjakra, ezek alkalmazási feltételeire, valamint a választható fizetési módokra vonatkozó tájékoztatás;

e) a szerződés időtartama, a szerződés feltételei, valamint az igénybe vett szolgáltatások, illetőleg a szerződés megszüntetésének, felmondásának feltételei;

f) a szerződésszegés esetei és jogkövetkezményei;

g) a fogyasztói panasz benyújtásának, ügyintézésének lehetőségéről és módjáról való tájékoztatás.

(6) A közüzemi fogyasztóval kötött közüzemi szerződés általános szerződési feltételeinek módosítása esetén, a Hivatal jóváhagyása után az érintett fogyasztókat a módosítás tényéről országos vagy helyi lapban legalább két alkalommal feladott közlemény útján értesíteni kell, továbbá az értesítést az ügyfélszolgálati irodákban való kifüggesztés útján, valamint a honlapon is közzé kell tenni. Az értesítéssel egyidejűleg a fogyasztókat értesíteni kell az őket megillető felmondási jogokról.

(7) A közüzemi szolgáltató a közüzemi fogyasztót legkésőbb a díjváltozást követő hónap végéig írásban tájékoztatja a fogyasztót érintő árak és díjak változásáról.

A közüzemi szolgáltatás megtagadása

40. § (1) A közüzemi szolgáltató, illetve az elosztói engedélyes a gázszolgáltatás megkezdését vagy a már megkezdett gázszolgáltatás folytatását megtagadhatja, ha

a) a csatlakozó vezeték, a fogyasztói berendezés az életre, a testi épségre, az egészségre vagy a vagyonbiztonságra veszélyes,

b) fogyasztó a közüzemi szolgáltatási szerződésben megállapított kötelezettségének a közüzemi szolgáltató, illetve az elosztói engedélyes felszólítása ellenére nem tett eleget, különösen, ha a nyomásszabályozó, a gázmérő működését befolyásolja, azok ellenőrzését, illetve a mérő leolvasását az elosztói engedélyes vagy megbízottja részére nem teszi lehetővé, a fogyasztói berendezést nem rendeltetésszerűen vagy az életet, a testi épséget, az egészséget, a vagyonbiztonságot veszélyeztető módon használja.

(2) A szolgáltatás nyújtása csak a kizárás alapjául szolgáló helyzet fennállásáig tagadható meg.

Mérés, elszámolás, díjfizetés

41. § (1) A szállítói, illetve az elosztói engedélyes a közüzemi fogyasztónak leszállított földgáz mennyiségének és teljesítményének méréséről - az általánydíjas fogyasztók kivételével - a fogyasztási jellegnek megfelelő, a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény szerint hiteles gázmérővel vagy mérési rendszerrel gondoskodik. E méréseket, valamint a gázmérővel kapcsolatos egyéb szükséges teendőket a szállítói, illetve az elosztói engedélyes - egyéb megállapodás hiányában - a saját költségén köteles elvégezni. A fogyasztás díját a külön jogszabályban foglalt rendelkezések alapján kell megállapítani és elszámolni.

(2) A számlázás rendjében és az elszámolási időszakokban a közüzemi szolgáltató és a fogyasztó állapodik meg, a külön jogszabályban foglalt rendelkezések figyelembevételével. Ha a számlázás és az elszámolás rendjében megállapodni nem tudnak, akkor az üzletszabályzat erre vonatkozó rendelkezései az irányadóak.

(3) A közüzemi fogyasztót a közüzemi szerződés szerinti fizetési kötelezettség terheli.

(4) A közüzemi szolgáltató köteles a számla fogyasztóhoz történő kiküldése előtt a fogyasztóval egyeztetni, amennyiben a számla értéke meghaladja az előző két év során a fogyasztónak kiszámlázott legmagasabb számlaösszeg kétszeresét.

(5) Ha a fogyasztó esedékes díjfizetési kötelezettségének nem tett eleget, a közüzemi szolgáltató saját költségére

kezdemenyezheti a mérőeszközhöz kapcsolódó olyan berendezés felszerelését és alkalmazását, amely a fogyasztás ellenértékének előzetes megfizetéséhez köti a további gázszolgáltatást. Ilyen berendezés felszerelését a fogyasztó kérésére is el kell végezni, ha az vállalja a berendezés és a felszerelés költségeinek megfizetését.

(6) A gázmérő - eltérő megállapodás hiányában - az elosztói engedélyes tulajdona.

(7) A gázmérő felszerelése, üzemeltetése, karbantartása, időszakos hitelesítése - az (1) bekezdésben leírt megállapodás hiányában - az elosztói engedélyes kötelezettsége.

42. § (1) A közüzemi fogyasztó a közüzemi szolgáltatói engedélyestől a mérőeszköz és az ahhoz kapcsolódó berendezés mérésügyi felülvizsgálatát kérheti.

(2) A felülvizsgálat idejére - más megállapodás hiányában - a gázmérő tulajdonosa köteles a gázfogyasztás előírás szerinti méréséről gondoskodni.

(3) Ha a mérőeszköz felülvizsgálata indokolatlan volt, akkor az ezzel kapcsolatos indokolt költséget a közüzemi fogyasztó köteles megtéríteni.

(4) Jogos kifogás esetén a közüzemi szolgáltató köteles a fogyasztói számlát visszamenőlegesen módosítani.

(5) A közüzemi fogyasztó köteles az elosztói, illetve a szállítói engedélyes részére a mérő leolvasását és ellenőrzését lehetővé tenni.

(6) A gázmérő állagmegóvása és védelme a fogyasztó kötelezettsége.

A közüzemi szerződésszegés, a szerződés nélküli vételezés

43. § (1) A közüzemi szolgáltató közüzemi szerződésszegésének minősül különösen, ha

a) a gázszolgáltatást a szerződésben meghatározott időpontban nem kezdi meg,

b) a szolgáltatott gáz jellemzői nem felelnek meg a szerződésben, műszaki előírásban vagy szabványban előírtaknak,

c) nem értesíti a közüzemi fogyasztót az üzletszabályzatban, illetve a szerződésben meghatározott időben és módon az elosztói, szállítói engedélyes által végzett előre tervezhető karbantartási, felújítási munkák miatti szünetelés időpontjáról és várható időtartamáról,

d) jogszerűtlen magatartása folytán a gázszolgáltatás megszakad, vagy azt a törvényben foglaltakon túlmenően szünetelteti, illetőleg korlátozza,

e) a gázszolgáltatásból kizárt fogyasztó részére az arra okot adó szabálytalanság vagy szerződésszegés megszűnését, és a fogyasztó erről szóló értesítésének kézhezvételét követő két munkanapon belül a gázszolgáltatást nem folytatja,

f) a földgázt nem a közüzemi szerződésben meghatározott módon szolgáltatja,

g) a földgázellátás minőségi és szolgáltatási színvonala az engedélyben, illetve az üzletszabályzatban előírtaknak nem felel meg,

h) olyan fogyasztásmérő berendezésen keresztül szolgáltat és számláz, amely érvényes hitelesítéssel nem rendelkezik.

(2) A közüzemi fogyasztó szerződésszegésének minősül, ha

a) a szerződésben meghatározott gázteljesítményt túllépi,

b) a műszaki-biztonsági követelményeknek nem megfelelő csatlakozóvezeték, fogyasztói berendezést használ,

c) a szolgáltatott gázt a gázmérő működésének bármilyen módon való befolyásolásával, vagy egyéb szabálytalan módon vételezi,

d) a fogyasztó a közüzemi szolgáltató külön jogszabályban meghatározott módon megküldött értesítései és a részére a külön jogszabályban meghatározott időpont-egyeztetési jog biztosítása ellenére nem teszi lehetővé, hogy a közüzemi szolgáltató jogszabályban foglalt kötelezettségeinek teljesítése érdekében az elosztói engedélyes vagy annak megbízottja a fogyasztásmérő berendezés leolvasása, hitelesítése, cseréje céljából, valamint általános műszaki jellegű, illetve a közüzemi fogyasztó személyében beállt változás miatt szükséges ellenőrzés érdekében a fogyasztási helyhez tartozó mérőhelyen munkát végezzen,

e) a gázszolgáltatás díját késedelmesen, nem a szerződésben meghatározott időben fizeti meg,

f) a gázszolgáltatás díját nem fizeti,

g) a vételezett gázt a szerződésben meghatározott fogyasztási helyen kívüli területre vezeti át,

h) a közüzemi szolgáltató hozzájárulása nélkül a vételezett gázt más részére továbbadja,

i) a gázmérő nélküli fogyasztás feltételeit megszegi,

j) a fogyasztáskorlátozási - illetve megszakítható fogyasztó esetében a megszakítási - rendelkezéseknek nem tesz eleget,

k) a nyomás alatti gázellátórendszert megbontja,

l) a gázmérőt szándékosan vagy gondatlanul megrongálja, a gázmérőn, a gázmérő ki- és belépő pontján, a

kerülővezeték elzáróján a zárópecsétet (plombát) eltávolítja, illetőleg ezek sérülését, hiányát a gázszolgáltatónak nem jelenti be.

(3) A szerződés nélküli vételezés is szabálytalan vételezésnek minősül.

A közüzemi szerződés megszegése és a szerződés nélküli vételezés következményei

44. § (1) A közüzemi szerződés megszegése és a szerződés nélküli vételezés következményei:

- a) díjvisszatérítés, illetve pótdíjfizetés,
- b) kötbér,
- c) kártérítés,
- d) késedelmi kamat,
- e) fogyasztást szabályozó készülék felszerelése,
- f) a gázszolgáltatás felfüggesztése,
- g) kikapcsolás a gázszolgáltatásból.

(2) Az (1) bekezdésben említett következmények a 45-46. §-okban meghatározott esetekben együttesen is alkalmazhatók.

(3) A pótdíj mértékét és számításának alapját külön jogszabály állapítja meg.

(4) A kötbér a szerződésszegéssel érintett szolgáltatás díja után jár. A kötbér mértékét a szerződésben kell meghatározni.

(5) A díjvisszatérítés, a pótdíj és a kötbér megfizetése nem mentesít az okozott kár megtérítése alól.

(6) A szerződésszegés megszüntetését követő két munkanapon belül a szolgáltatást folytatni kell.

(7) A szabálytalanul vételező a földgázért a külön jogszabályban megállapított pótdíjat köteles fizetni.

(8) Az elosztói, szállítói engedélyes a közüzemi szolgáltatóval történt egyeztetés alapján a szabálytalanul vételezőt a gázszolgáltatásból kikapcsolhatja.

45. § (1) A közüzemi szolgáltató köteles a közüzemi fogyasztó részére

- a) kötbért fizetni a 43. § (1) bekezdés a)-e) és g) pontjában,
- b) az arányos díjat visszafizetni, és késedelmi kamatot fizetni a 43. § (1) bekezdés f) és h) pontjában

meghatározott szerződésszegés esetén.

(2) A közüzemi fogyasztó köteles a közüzemi szolgáltató részére

- a) pótdíjat fizetni a 43. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott szerződésszegés esetén, illetve a 43. § (3) bekezdése és a 44. § (7) bekezdése alapján,
- b) kötbért fizetni a 43. § (2) bekezdés b)-f) és i)-k) pontjában meghatározott szerződésszegés esetén,
- c) kártérítést fizetni a 43. § (2) bekezdés c), g)-h) és l) pontjában meghatározott szerződésszegés esetén.

46. § (1) A közüzemi szolgáltató a gázszolgáltatást felfüggesztheti a 43. § (2) bekezdésének b)-c), g)-l) pontjában meghatározott szerződésszegés esetén.

(2) A közüzemi fogyasztó a felfüggesztés okának megszüntetéséről köteles a közüzemi szolgáltatót írásban értesíteni.

(3) A közüzemi szolgáltató köteles a szolgáltatást az értesítés kézhezvételét követő két munkanapon belül megkezdeni.

47. § (1) A 43. § (2) bekezdésének f) pontjában, illetőleg a 45. § (2) bekezdésében meghatározott esetben - amennyiben a fogyasztó a szolgáltatás díját, illetve a pótdíjat, a kötbért és a kártérítést az esedékességtől számított hatvan napon belül írásbeli felszólítás ellenére nem fizette meg - a közüzemi szolgáltató a fogyasztót a földgázszolgáltatásból kikapcsolhatja, és a szerződést felmondhatja, vagy a további szolgáltatást előre fizető mérő felszereléséhez kötheti.

(2) A közüzemi szolgáltató és a közüzemi fogyasztó a szerződésszegéssel okozott, kötbérrel nem fedezett, igazolt kárt köteles a másik félnek megtéríteni.

(3) Az elosztói engedélyes a fogyasztási helyre való bejutás érdekében az illetékes jegyzőhöz fordulhat, amennyiben a fogyasztó megtagadja:

- a) a fogyasztásmérő berendezés leolvasását, ellenőrzését,
- b) szerződésszegés, vagy szabálytalan vételezés esetén a gázszolgáltatásból történő kikapcsolást,
- c) a fogyasztói berendezés ellenőrzését.

(4) A jegyző a határozatát a Ket. 101. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.

VI. Fejezet

ÁRMEGÁLLAPÍTÁS

48. § (1) Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvényben meghatározott hatósági árszabályozás körébe tartozik:

- a) a földgáz szállítása - a tranzit kivételével -, elosztása és közüzemi tárolása,
- b) a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató közötti földgáz-kereskedelem, valamint
- c) a közüzemi fogyasztó részére értékesített földgáz legmagasabb hatósági árának, illetőleg díjának, valamint a díjalkalmazási feltételeknek megállapítása.

(2) A hatósági árak, díjak tartalmaznia kell az indokoltan befektetett eszközök és a hatékonyan működő engedélyesek költségeinek megtérülését, valamint a tartós működéshez szükséges nyereséget, továbbá az Fbkt.-ben meghatározott tagi hozzájárulást.

(3) Az árak, díjak megállapításánál figyelembe kell venni a gazdaságpolitikai, energetikai, az ellátásbiztonsági, a környezetvédelmi és nemzetközi gazdasági követelményeket, tényezőket.

(4) Az árszabályozás ösztönözzön - az együttműködő földgázrendszer sajátosságait figyelembe véve - a biztonságos és legkisebb költségű gázellátásra, a termelő, tároló, szállító és elosztó kapacitások, valamint a beszerzési források hatékony igénybevételére.

(5) Amennyiben a szállítói vagy elosztói engedélyes a legmagasabb hatósági árból bármely ügyfelének engedményt ad, azt nyilvánosságra kell hoznia, és minden fogyasztójának ugyanazt az engedményt meg kell adnia.

49. § (1) Az árakat, a díjakat, az árszabályozás kereteit, valamint az alkalmazási feltételeket a miniszter a Hivatal javaslata alapján rendeletben állapítja meg. Az árakat és a díjakat azok hatálybalépése előtt legalább 8 nappal - a közüzemek részére szolgáltatott földgáz esetében legalább 30 nappal - közzé kell tenni.

(2) Az árképzés és az áralkalmazás részletes szabályait, valamint az árszabályozás kereteinek rendjét a Hivatal készíti elő. A Hivatal e tevékenysége során köteles a fogyasztóvédelmi szervezetek, fogyasztói érdekképviseltek, valamint az engedélyesek véleményét megkérni.

(3) A Hivatal az árat bármely érdekelt fél kezdeményezésére köteles felülvizsgálni, és az eljárás eredményét nyilvánosságra hozni.

(4) A hatósági ármegállapítás körébe tartozó tevékenységet folytatók kötelesek a Hivatalnak - a külön jogszabályban meghatározott módon - megadni minden olyan tájékoztatást, amely az árfelügyeleti és a hatósági árelőkészítő tevékenységhez szükséges, valamint a költség- és árbevétel-struktúra átláthatóságát a nyilvántartási és elszámolási rendszerükben biztosítani.

50. § (1) A háztartási fogyasztó a tulajdonában vagy használatában lévő ingatlan - mint fogyasztásmérővel rendelkező fogyasztási hely - rendeltetésszerű használata érdekében és mértékéig közvetlen vagy közvetett földgázigényének - ideértve a vezetékes propán- és butángázigényt is - kielégítése érdekében kedvezményes földgázellátásban, valamint a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvényben meghatározott díjfizető tulajdonában álló vagy általa bérelt, illetve használt lakáscélú épületrész távhőigényének biztosításához kedvezményes távhőszolgáltatásban részesülhet. A kedvezményes földgázellátás és távhőszolgáltatás formája közvetlen pénzbeli juttatás nem lehet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott cél pénzügyi forrását a szociál- és családpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetében létrehozott fejezeti kezelésű előirányzat biztosítja.

(3) A (2) bekezdés szerinti előirányzat pénzügyi fedezetét

a) a miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetében az Energiaár-kompensációs befizetés előirányzat (a továbbiakban: Energiaár-befizetés) képezi, és

b) költségvetési támogatás képezheti.

(4) Az Energiaár-befizetés forrása:

a) a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 20. §-a (3) bekezdésének *ba*) pontjában meghatározott bányajáradéknak a 12%-ot meghaladó része, és

b) a közüzemi nagykereskedői engedélyesi tevékenység földgázár-szabályozásban elismert (az árszabályozásban figyelembevételre kerülő) és a tényleges importköltségeinek pozitív különbözetéből adódó, az adott naptári évben keletkező bevételi többlet, melyet a közüzemi nagykereskedői engedélyes köteles tárgyév december 31-ig megfizetni. Ezt az összeget a közüzemi nagykereskedői engedélyes egyéb ráfordításként számolja el.

VII. Fejezet

TEVÉKENYSÉGEK SZÉTVÁLASZTÁSA

51. § (1) Az integrált földgázipari vállalkozás köteles a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (a továbbiakban: Számv. tv.) meghatározott módon eszközeit és forrásait, bevételeit és ráfordításait földgázipari tevékenységenként, illetve a nem földgázipari tevékenységeitől is belső számvitelében elkülöníteni, valamint azokat az éves beszámolója kiegészítő mellékletében, tevékenységenként készített mérlegben és eredménykimutatásban olyan módon bemutatni, mintha az egyes tevékenységeket önálló gazdálkodó szervezetek végeznék.

(2) A földgázipari vállalkozásnak az éves beszámoló kiegészítő mellékletében részleteznie kell a szállító- és elosztóvezeték tulajdonlásából eredő bevételeket, illetve a kapcsoló vállalkozásoktól származó bevételeket és ráfordításokat.

(3) A beszámolási és könyvvezetési kötelezettségre, a beszámoló összeállítására, a könyvek vezetésére, valamint a nyilvánosságra hozatalra és közzétételre vonatkozó szabályokat a Számv. tv. állapítja meg. Az engedélyköteles tevékenységet végzők kötelesek belső számvitelükben az eszközök és források, a bevételek és ráfordítások, valamint a tevékenységhez egyértelműen hozzá nem rendelhető eszközök tekintetében az értékcsökkenés megosztásának szabályait megállapítani. Az engedélyköteles tevékenységet végzők éves könyvvizsgálata során a könyvvizsgálónak ellenőriznie kell az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek teljesítését is.

(4) A földgázszállítói, -elosztói és -tárolói engedélyesek nem élhetnek vissza azokkal az üzleti érdeket érintő információkkal, amelyekhez a rendszerhasználóktól a rendszerhez való hozzáférés megvalósítása vagy tárgyalása során jutottak, és mindazon információkat kötelesek az összes érdekelt rendelkezésére bocsátani, amelyeket bármelyik érdekelt részére eljuttattak.

(5) A földgáztermelő, a határon keresztüli földgázszállító-vezetékhez való hozzáférési engedély birtokosa, a rendszerirányítói engedélyes, a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót ellátó földgázelosztási és közüzemi szolgáltatási engedélyes, valamint a vezetékes propán-, butángázt és ezek elegyeit elosztó és szolgáltató engedélyes az e tevékenység során felmerült költségeit nem köteles az (1) bekezdés szerint más földgázipari tevékenységeitől elkülöníteni.

(6) A horizontálisan integrált földgázipari vállalkozás, amennyiben éves árbevételének legfeljebb 1%-a, de maximum 500 millió forint származik e törvény által meghatározott engedélyköteles tevékenységtől eltérő egyéb tevékenységeiből, nem köteles ez utóbbi tevékenységeivel kapcsolatban az (1) bekezdés szerint eljárni. E tevékenységből származó bevételeit, ráfordításait, valamint a tevékenységhez rendelhető eszközöket köteles az éves beszámoló kiegészítő mellékletében részletezni.

51/A. § (1) Amennyiben a szállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási tevékenységet vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás végzi, az e tevékenységeket a hozzájuk közvetlenül nem kapcsolódó egyéb tevékenységektől elkülönült szervezetben és döntéshozatali eljárás alkalmazásával kell ellátni, a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót ellátó földgázelosztási és közüzemi szolgáltatási, valamint a vezetékes propán-, butángázt és ezek elegyeit elosztó és szolgáltató engedélyesi tevékenységek kivételével.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések teljesítése érdekében a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás különösen az alábbi követelményeknek köteles megfelelni:

a) a szállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási engedélyesi tevékenységet ellátó vállalkozásnak a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 21. §-ában meghatározott vezető tisztségviselője, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 188. §-ában meghatározott vezető állású munkavállalója, valamint a vállalkozásszállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási engedélyesi tevékenységet ellátó szervezeti egységének vezetője nem szerezhet társasági részesedést szállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási engedélyesi tevékenységet ellátó vállalkozáson kívül más e törvény szerint engedélyköteles földgázipari vállalkozásban, nem lehet ilyen vállalkozás vezető tisztségviselője, és nem létesíthet ilyen vállalkozással munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt,

b) az a) pontban meghatározott vezető állású munkavállalót és szervezeti egység vezetőt az integrált földgázipari vállalkozáshoz tartozó más - nem szállítói, rendszerirányítói, illetve elosztói engedélyes - vállalkozáshoz nem lehet kirendelni,

c) a szállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási engedélyesi tevékenységet ellátó vállalkozás vezető állású munkavállalójának, valamint a szállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási engedélyesi tevékenységet ellátó szervezeti egység vezetőjének munkaszerződésében, illetve megbízási szerződésében foglalt jogait és kötelezettségeit, a munkabérét és egyéb juttatásait, valamint munkavégzésének feltételeit, továbbá a vezető tisztségviselő díjazását úgy kell meghatározni, hogy a szállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási engedélyesi tevékenységet ellátó vállalkozás működését befolyásoló döntések meghozatala során a befolyásmentesség és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően járjon el.

d) a szállítói, rendszerirányítói, illetve elosztói engedélyes szállítási, rendszerirányítási, illetve elosztási

engedélyesi tevékenységet ellátó szervezeti egysége vezetőjének díjazását, illetve munkabérét és egyéb juttatásait nem lehet a vertikálisan integrált vállalkozás nem szállítási, rendszerirányítási, vagy elosztási tevékenységet végző szervezeti egységeinek tevékenységétől, illetve azok tevékenységének eredményességétől függően meghatározni,

e) a szállítói, illetve az elosztói engedélyes befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően jogosult meghozni a szállító- és elosztóvezeték üzemeltetéséhez, fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges eszközökkel kapcsolatos döntéseket, beleértve az éves üzleti terv keretein belül a napi üzemvitellel, valamint a vezetékek létesítésével, továbbá felújításával kapcsolatos egyedi döntéseket is,

f) a rendszerirányító befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően jogosult meghozni a rendszerirányításhoz szükséges informatikai és távközlési eszközök, valamint az azokhoz kapcsolódó egyéb eszközök üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére vonatkozó döntéseket. A tulajdonos e döntéseket érintő egyedi utasítást nem adhat.

(3) A (2) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezések teljesítése nem érinti a rendszerirányító és a szállítói, valamint elosztói engedélyesek tulajdonosainak külön jogszabályokban meghatározott jogait.

(4) A rendszerirányítói engedéllyel is rendelkező szállítói engedélyes tevékenységét nem szükséges döntéshozatali szempontból külön választani egymástól.

(5) A szállítói, rendszerirányítói és elosztói engedélyes gazdasági társaságokra a Gt. szabályai az e paragrafus (1)-(4) bekezdéseiben foglalt eltérésekkel alkalmazhatók.

(6) A szállítói, rendszerirányítói, illetve elosztói engedélyes és a szervezett földgázpiac működtetési engedélyese köteles biztosítani, hogy az engedélyköteles tevékenységgel kapcsolatos információk és adatok kezelése, továbbítása, más módon hozzáférhetővé tétele, valamint nyilvánosságra hozatala megfeleljen

a) a jogszabályokban, valamint az üzemi és kereskedelmi szabályzatban foglalt előírásoknak,

b) a külön jogszabályokban az engedélyes vállalkozás tulajdonosainak jogaira vonatkozó rendelkezéseknek,

c) az azonos fajta engedéllyel rendelkező engedélyesekkel és fogyasztókkal szemben az egyenlő bánásmód követelményének.

(7) Amennyiben a szállítói, rendszerirányítói, illetve elosztói engedélyesi és a szervezett földgázpiac működtetési tevékenységet vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás végzi, a 14. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések teljesítése érdekében - különös tekintettel a jogszabályokban, valamint az üzemi és kereskedelmi szabályzatban meghatározott adatokhoz és információkhoz való hozzáférés lehetővé tételére - a vállalkozás köteles biztosítani, hogy az egyéb földgázipari engedélyesek egyenlő elbánásban részesüljenek, tekintet nélkül arra, hogy ezek az engedélyesek az integrált földgázipari vállalkozás részei vagy más önálló vállalkozások.

(8) A szállítói, rendszerirányítói, illetve elosztói engedélyesek az egyenlő bánásmód követelményének a vállalkozás működése során történő érvényre juttatása érdekében kötelesek megfelelési szabályzatot készíteni, és azt a Hivatalhoz előzetes jóváhagyásra benyújtani. A szabályzatban foglaltak teljesítésének ellenőrzéséről éves megfelelési jelentést kell készíteni. Az éves megfelelési jelentést nyilvánosságra kell hozni, valamint jóváhagyásra be kell nyújtani a Hivatalhoz.

(9) A megfelelési szabályzat, valamint az éves megfelelési jelentés meghatározza azokat a szabályokat és egyéb szükséges intézkedéseket, amelyek biztosítják az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő működést, különös tekintettel az 51. §-ban és az e §-ban foglalt rendelkezések betartására. A megfelelési szabályzatra, valamint az éves megfelelési jelentésre vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

VIII. Fejezet

AZ ENGEDÉLYES FÖLDGÁZIPARI VÁLLALKOZÁSOKBAN TÖRTÉNŐ RÉSZESEDÉSSZERZÉSEK KORLÁTOZÁSA

52. § (1) Az engedélyes vállalkozás szétválásához, más társasági formába történő átalakulásához, más gazdasági társasággal való egyesüléséhez vagy alaptőkéjének, illetve törzstőkéjének legalább egynegyed résszel történő leszállításához a Hivatal jóváhagyó határozata szükséges; a cégjegyzékbe való bejegyzésre irányuló kérelmet a cégbírósághoz a Hivatal határozatával együtt kell benyújtani. A Hivatal nem tagadhatja meg az alaptőke, illetve törzstőke leszállításához való hozzájárulást, ha azt az engedélyes számára külön jogszabály kötelezővé teszi.

(2) A Hivatal jóváhagyó határozata szükséges az engedélyes működési engedélyében felsorolt engedélyhez kötött tevékenységeinek harmadik személy általi végzéséhez, valamint a működési engedélyében meghatározott alapvető eszközeinek és vagyoni értékű jogainak harmadik személy részére történő átruházásához, átengedéséhez, lízingbe adásához, illetve egyéb módon tartós használatba adásához, megterheléséhez vagy biztosítékkul való lekötéséhez.

(3) Bármely engedélyes vállalkozásban történő ötszázalékos mértéket elérő, majd ezt követően minden további ötszázalékos mértéket (tíz, tizenöt, húsz százalék stb.) elérő közvetlen és közvetett befolyásszerzést a szerző fél köteles a Hivatalnak haladéktalanul bejelenteni és a Hivatal köteles a befolyásszerzés tudomásulvételét visszaigazolni. A befolyásszerzésre, annak mértékére, az összehangoltan eljáró személyekre és a bejelentés tartalmára vonatkozóan a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A szavazatok 25 százalékát, 50 százalékát, illetve 75 százalékát meghaladó befolyás szerzéséhez és az ehhez fűződő jogok gyakorlásához a Hivatal előzetes hozzájáruló határozata is szükséges. A cégjegyzékbe való bejegyzésre irányuló kérelmet a cégbírósághoz a Hivatal határozatával együtt lehet benyújtani.

(4) A rendszerirányítási, a szállítási, illetve elosztási engedélyes vállalkozás - a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXIII. törvény 32. §-ának (2) bekezdésében foglalt kivétellel - nem szerezhethet társasági részesedést más - nem rendszerirányítási, szervezett földgázpiaci, szállítási, illetve elosztási engedélyes - e törvény szerint engedélyköteles földgázipari vállalkozásban.

(5) A (3) bekezdésben meghatározottak vonatkoznak az e törvény és a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény hatálya alá tartozó engedélyesek közötti befolyásszerzésre is.

(6) A Hivatal az (1)-(3) bekezdések szerinti ügyletek jóváhagyását megtagadhatja, illetőleg feltételhez kötheti, ha azok végrehajtása a földgázellátás biztonságát, vagy az engedélyköteles tevékenység ellátását, valamint a szállítási, tárolási, elosztási, rendszerirányítási vagy közüzemi szolgáltatási tevékenység árának és a szolgáltatás minőségének meghatározására vonatkozó szabályozást veszélyezteti.

(7) Az (1)-(3) bekezdések szerinti jóváhagyó határozat, illetve a részesedésszerzés (3) bekezdésben meghatározott bejelentésének elmulasztása után megszerzett részesedések tekintetében a részvényes, illetve a tag a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, tagjegyzékben nem tüntethető fel és a társasággal szemben - az osztalékra való jogosultságot kivéve - jogot nem gyakorolhat.

(8) Az (1)-(3) bekezdések szerinti jóváhagyó határozat hiányában a részvényes, illetve tag a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, tagjegyzékben nem tüntethető fel, és a társasággal szemben - az osztalékra való jogosultságot kivéve - jogot nem gyakorolhat.

53. §

IX. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Vegyes rendelkezések

54. § (1) Ez a törvény - a (2)-(6) bekezdésekben foglalt kivételekkel - 2004. január 1-jén lép hatályba.

a)-f)

(2) E törvény 4. §-ának (3) és (4) bekezdése, 67. §-ának (1) bekezdése a kihirdetést követő hónap első napján lép hatályba.

(3) E törvény 36. §-a, 50. §-ának (2) és (4) bekezdései, 55. §-ának *a), c), i), j), m)* és *o)* pontja, 56. §-a (1) bekezdésének *b)* és *d)* pontja, 57. §-a, 81. §-a, 83. §-a, 84. §-ának (1) bekezdése és a 85. § (1)-(4) és (6)-(10) bekezdései, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (Bt.) 14. §-ának - e törvény 64. §-ával megállapított - (1) bekezdése 2003. augusztus 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 50. §-ának (3) bekezdése, valamint a Bt. - e törvény 66. §-ával megállapított - 20. §-a e törvény kihirdetését követő 45. napon lép hatályba.

(5) E törvény 50. §-ának (1) és (5) bekezdése, valamint 56. §-a (2) bekezdésének *l)* és *m)* pontja 2003. október 1-jén lép hatályba.

(6) E törvény 6. §-ának (6) bekezdése, 33. §-ának (12) bekezdése, 38. §-ának (6) bekezdése, 62. §-ának (2) bekezdése, 63. §-a, 75. §-ának (4) bekezdése, továbbá a Bt. e törvény 77. §-ával megállapított 50. §-ának (14) bekezdése a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

Felhatalmazó rendelkezések

55. § A Kormány rendeletben állapítja meg:

a) az engedélyek tartalmi követelményeit, az engedélyezési eljárás, valamint az engedélymódosítás és -visszavonás részletes szabályait, az engedélyköteles tevékenységek folytatásának feltételeit, a vezeték tulajdonosok jogellenes magatartása esetén követendő eljárás részletes szabályait,

b) a földgáz határon keresztül történő szállításának általános szabályait,

c) a feljogosított fogyasztók körét, a feljogosított fogyasztóvá válás feltételeit és időpontját, valamint a közüzemi fogyasztói körbe történő visszatérés részletes feltételeit,

d) a földgázszállító- és elosztóvezetékhez, valamint a föld alatti gáztárolókhoz való hozzáférés szabályait, a vezeték és a tároló igénybevételére kötött szerződés minimális tartalmi elemeit, a tárolókhoz való hozzáférésre vonatkozó kereskedelmi feltételekkel kapcsolatos tartalmi és formai követelményeket, a fogyasztói igények alapján lekötött, de fel nem használt kapacitások értékesítésének általános szabályait, valamint kapacitáshiány esetén az igénykielégítés rendjét,

e) az üzemeltetési szerződéssel működtetett földgázrendszerek szerződéses feltételeit,

f) a rendszerirányító engedélyes feladatait és az engedélyesekkel való együttműködésének általános szabályait,

g) a közüzemi fogyasztók és közüzemi szolgáltatók közötti közüzemi szerződés kötelező tartalmi elemeit,

h) a bírságolás részletes szabályait és mértékét,

i) az üzemi és kereskedelmi szabályzat, valamint az üzletszabályzatok kidolgozási és egyeztetési rendjét, tartalmi elemeit, valamint a szabályzatok kidolgozásáért felelős engedélyesek körét,

j) az engedélyköteles tevékenység végzéséhez szükséges pénzügyi biztosítékra vonatkozó részletes szabályokat, valamint az e törvény 13. §-ának (7) bekezdésében szabályozott ellenérték meghatározásának szempontjait,

k) a számvitelileg szétválasztott tevékenységet folytató földgázipari vállalkozások által alkalmazott, az 51/A. § (7) bekezdésében meghatározott megfelelési szabályzatra, valamint az éves megfelelési jelentésre vonatkozó részletes szabályokat,

l) a földgázellátási válsághelyzet fennállását, földgázellátási válsághelyzet esetén a feljogosított fogyasztók ellátására kötött szerződések teljesítésének felfüggesztését, a fogyasztók földgázellátásának korlátozását, az engedélyesek kötelezettségeit és jogait, a külön törvény rendelkezéseivel összhangban a földgázellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb árát, az alkalmazandó fogyasztói korlátozás szabályait, elveit, valamint a rendszerhasználók jogait és kötelezettségeit, továbbá

m) az 50. § (2) bekezdés szerinti előirányzat kezelésének és felhasználásának szabályait, valamint a kedvezményes földgáz- és távhőszolgáltatásra jogosultak körét és a támogatás mértékét, formáját, valamint az igénybevételének és elszámolásának szabályait.

n)

o) a szilárd ásványi nyersanyagok és geotermikus energia fajlagos értékét, illetve az érték számítására vonatkozó szabályokat,

p) a telephelyi vezeték létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó részletes szabályokat,

q) az üzemi és kereskedelmi szabályzat kidolgozásának és egyeztetésének rendjét, tartalmi elemeit, valamint a szabályzatok kidolgozásáért felelős engedélyesek körét,

r)

56. § (1) A miniszter az a)-c) pontok vonatkozásában az adópolitikáért felelős miniszterrel, a d)-e) pontok vonatkozásában az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítja meg:

a) a hatósági árakat és díjakat, valamint az ár- és a díjalkalmazási feltételeket, az árszabályozás kereteit, illetőleg az Energiaár-befizetésbe befizetendő jövedelem meghatározásának módját,

b) a Hivatal eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét, mértékét, és az igazgatási-szolgáltatási, valamint a felügyeleti díjak fizetésére vonatkozó rendelkezéseket,

c) a pótdíj mértékét és számításának rendjét, valamint

d) az Energiaár-befizetésbe történő befizetésekkel kapcsolatban elismert költségek és befizetések szabályait,

e) az engedélyköteles tevékenységet folytató gazdasági társaságnál mi minősül a társaság pénzeszközei jelentős részének, illetve alaptevékenysége folytatását biztosító eszköznek, vagyoni értékű jognak.

(2) A miniszter rendeletben állapítja meg:

a) az árfelül-vizsgálati eljárásban kötelezően benyújtandó adatok körét,

b) a hálózatfejlesztéssel, -bővítéssel, illetve a fogyasztók bekapcsolásával kapcsolatban a fogyasztók által fizetendő díj mértékét, valamint a díj fizetésével, kezelésével és felhasználásával kapcsolatos eljárások szabályait,

c) a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben meghatározottak figyelembevételével az engedélyeseknek és a rendszerhasználóknak a gázipari tevékenységükkel, illetve a gázfogyasztással összefüggő adatszolgáltatásuk részletszabályait, valamint a Magyar Köztársaság

nemzetközi kötelezettségvállalásán alapuló, és a Magyar Energia Hivatal által a fogyasztói érdekek képviseletét ellátó társadalmi szervezetek, illetőleg más szervezetek részére nyújtott adatszolgáltatás rendjét, továbbá a Polgári Törvénykönyv 81. §-ának (2) bekezdésében meghatározott üzleti titoknak minősülő tények, információk, megoldások és adatok védelmére vonatkozó részletes szabályokat,

d) a gázszerelők és a gázkészülék javítók nyilvántartásba vételének feltételeit és eljárási rendjét,

e) a műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzést és gyakorlatot,

f) egyes gázfogyasztó készülékek megfelelőségének tanúsítási, illetve jóváhagyási rendjét és a forgalomba hozatal szabályait,

g) a csatlakozóvezetékekre és fogyasztói berendezésekre vonatkozó műszaki-biztonsági előírásokat,

h) a földgázszállító-, elosztó- és célvezetéken, valamint a tárolókban bekövetkezett súlyos üzemzavar bejelentésének és hatósági vizsgálatának szabályait,

i) a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásának szabályait és hatósági felügyeletét,

j) azt a fogyasztói kört, amelynek ellátása a tárolókhoz, a szállító- és elosztóvezetékekhez való hozzáférésnél elsőbbséget élvez,

k)

l)

m) a kedvezményes vezetékes propán- és bután-gázellátás igénybevételének részletes szabályait, amely a kedvezményes földgázellátással érintett, egy fogyasztóra eső földgáz fűtőértékének megfelelő fogyasztás alatt, a földgáz árát legfeljebb 20%-kal meghaladó tényleges fogyasztói árat eredményez,

n) a biogáz és biomasszából származó gázok, valamint az egyéb gázfajták földgázrendszerbe juttatásának feltételeit,

o) az 50. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti Energiaár-befizetésre vonatkozó befizetési kötelezettség megfizetésének részletes szabályait,

p) az elosztói és a közüzemi szolgáltatói engedélyesek vagy azok megbízottjai által a fogyasztó igénye alapján végezhető azon szolgáltatások kizárólagos körét, amelyekért a fogyasztónak külön díj számítható fel.

(3) Felhatalmazást kap a szociál- és családpolitikáért felelős miniszter, hogy az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a szociálisan rászorult személyek földgáz- és távhőszolgáltatáshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásának, valamint egyéb fűtési támogatásának szabályait rendeletben határozza meg.

57-63. §

64. §

65-67. §

68-69. §

70-71. §

72. §

73-75. §

76-78. §

79-81. §

82. §

83-84. §

Átmeneti rendelkezések

85. § (1)

(2) A Gszt. alapján engedéllyel rendelkező gazdasági társaságok, jogutódjaik vagy általuk e törvény hatálybalépéséig földgázszállítói, -tárolói, -elosztói és -kereskedelmi tevékenység folytatására létesített, vagy általuk irányított és e tevékenységeknek vagy ezek valamelyikének folytatására kijelölt társaságok részére rendelkezésre bocsátott vagyonnal összefüggésben illetékfizetési kötelezettség nem keletkezik, kivéve a cégbírósági illetéket.

(3)

(4) A (2) bekezdés szerint létrehozott, illetőleg kijelölt társaságokat - az e törvény szerinti engedélyeik megszerzésének feltételével - a Gszt. alapján kiadott engedéllyel rendelkező alapítójuknak, illetőleg az őket irányító ilyen vállalkozásnak az e társaságok által az e törvényben írt engedélyek alapján folytatott földgázipari tevékenységet érintő jogviszonyai tekintetében a Gszt. alapján kiadott engedéllyel rendelkező alapítójuk, illetőleg az őket irányító ilyen vállalkozás jogutódjainak kell tekinteni.

(5)

(6) E törvény hatálybalépése - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - nem érinti az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett szolgalmi jogokat, azok gyakorlását.

(7) A 2004. január 1-jét megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett gázelosztó vezetékek esetében, amennyiben azok elhelyezésére és biztonsági övezetére a szolgalmi jog alapítása nem történt meg, illetve a megállapított jog az ingatlan-nyilvántartásba nem került bejegyzésre, az elosztói engedélyes vagy a gázelosztó vezeték tulajdonosa a vezetékre a Bt. 38. §-ában meghatározottak szerint alapíthat szolgalmi jogot.

(8) Földgázszállító- és -elosztóvezeték megszűnése esetén a szolgalmi jog ingatlan-nyilvántartásból való törlését a jogosult köteles kérni, annak elmulasztása esetén azt a jogosult költségére az ingatlan tulajdonosa is kérheti. Az ingatlantulajdonos törlési kérelmének teljesítéséhez szükséges nyilatkozatot a vezetékjog jogosultja köteles kiadni.

(9) E törvény 4. §-ának (4) bekezdését annak hatálybalépését megelőzően indult hatósági eljárások esetében is alkalmazni kell.

(10)

(11) A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXIII. törvény 32. §-ának (2) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében alapított, szétválással történő átalakulással létrejött, - vagy az engedélyesnek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) szerinti kapcsolt vállalkozási körébe tartozó gazdasági társaságok közül az engedélyes által valamely engedélyköteles földgázipari tevékenység további folytatására kijelölt - gazdasági társaság (a továbbiakban együtt: az elválasztott engedélyes társaság) részére 2007. július 1-jéig rendelkezésre bocsátott vagyonnal összefüggésben illetékfizetési kötelezettség nem keletkezik, kivéve a cégbírósági eljárási illetéket.

(12) A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXIII. törvény 32. §-ának (2) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében elválasztott engedélyes társaság részére biztosított vagyon átadásakor ezen társaságok általános forgalmi adó visszaigénylésénél az átadásra kerülő vagyonnak a működési engedéllyel rendelkező alapítónál nyilvántartott könyv szerinti értékéig az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 48. §-ának (4), (6) és (7) bekezdésében foglalt feltételeket teljesítettnek kell tekinteni.

(13) Az elválasztott engedélyes társaságot - a GET szerinti engedély megszerzésének feltételével - a földgáz közüzemi szolgáltatási, földgáz elosztási, földgáz-kereskedelmi, illetve propán-, butángázok és ezek elegyeinek vezetéken történő elosztó és szolgáltató engedélyek alapján folytatott földgázipari tevékenységet érintő jogviszonya tekintetében alapítója - vagy az Szt. szerinti kapcsolt vállalkozási körükbe tartozó, és az adott típusú engedéllyel korábban rendelkező vállalkozás - jogutódjának kell tekinteni. Az új engedélyeknek megfelelő törvényes jogutódlásból következő teendők végrehajtása során a GET 12. §-ának (4) bekezdésére figyelemmel kell eljárni.

(14) A (11) és (12) bekezdés szerint létrehozott társaság részére rendelkezésre bocsátott vagyonnak az átadással összefüggésben végrehajtott ártértékelését a Hivatal az árszabályozással kapcsolatos feladatkörében indokoltan tartott mértékig veszi figyelembe.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

86. § (1) Ez a törvény - az 55. és 56. §-ban adott felhatalmazás alapján megalkotandó kormány-, illetve miniszteri rendeletekkel, valamint a Bt.-vel együtt - a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való részleges megfelelést szolgálja.

(2) Ez a törvény az ipari végfelhasználók felé felszámított gáz- és villamosenergia-díjak átláthatóságának javítását célzó közösségi eljárásokról szóló, 1990. június 29-i 90/377/EGK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.